

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Ida-Harju Koostöökoja LEADER piirkonna strateegia 2023-2029 koostamine

Juhtgrupi koosolek
17. oktoober 2022
Viskla külakeskus

Strateegiaprotsess

1. Analüütilised tegevused, sh:

- Küsitluste ettevalmistamine ja läbiviimine
- Seire ja elluviidud projektide analüüs
- Piirkonna ettevõtluse uuring
- Piirkonna sotsiaalmajanduslik analüüs

2. Strateegialoome, sh:

- **Avaseminar**
- **Fookusgrupid:** tulemuseks on arusaam peamiste sihtrühmade (ettevõtjad, kogukondade esindajad, omavalitsused) ootustest ja vajadustest.
- **Strateegiaseminarid juhtgrupiga:** tulemusena on määratletud tegevuspiirkonna visioon, eesmärgid ja meetmed.
- **Lõppdokumendi koostamine, visualiseerimine:** tulemusena on koostatud visualiseeritud strateegia lõppdokument.

Strateegiaprotsess: teostatud tegevused

Kaasamine, sisendi kogumine:

- **Avaseminar (29.06.2022)**
- **Fookusgrupid:**
 - Ettevõtjad (20.09.2022)
 - Turism (20.09.2022)
 - KOVid (21.09.2022)
 - Elukeskkond&kogukonnad (21.09.2022)

Analüütika:

- **Küsitlus liikmete ja taotlejate seas**
- **Küsitlus toetust saanud projektide elluviijate seas**
- **Piirkonna sotsiaalmajanduslik analüüs (avaliku ja kolmanda sektori olulisemad arengunäitajad jms) ja ettevõtlusvaldkonna analüüs**
- **Eelmise strateegia seire**

Kava

1. Ülevaade analüütilisest osast

2. Strateegia raamistik ning selle arutelu

- IHKK piirkonna peamised tugevused ja väljakutsed
- IHKK kui Leader-tegevusrühma peamised tugevused ja väljakutsed
- Strateegia fookused
- Koostöö ja IHKK poolt eestveetavad teemad (vihmavarjuprojektid)
- Visioon, eesmärgid, meetmed
- Piirangud ja eelistused
- Strateegia edasine protsess

Analüütiline osa

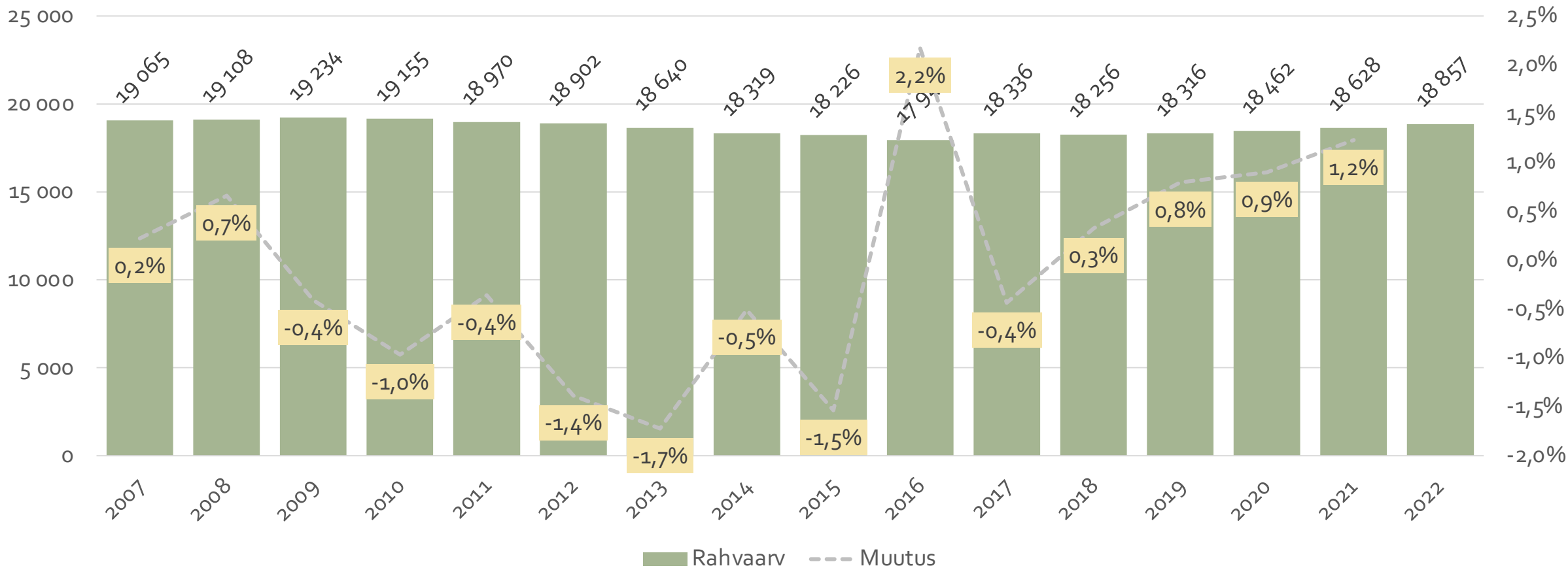
- Piirkonna rahvastikuarengud
- Piirkonna ettevõtlusarengud
- Piirkonna sotsiaalamajandusliku olukorra näitajad
- Küsitluste tulemused
- Seire

Rahvastikuarengud

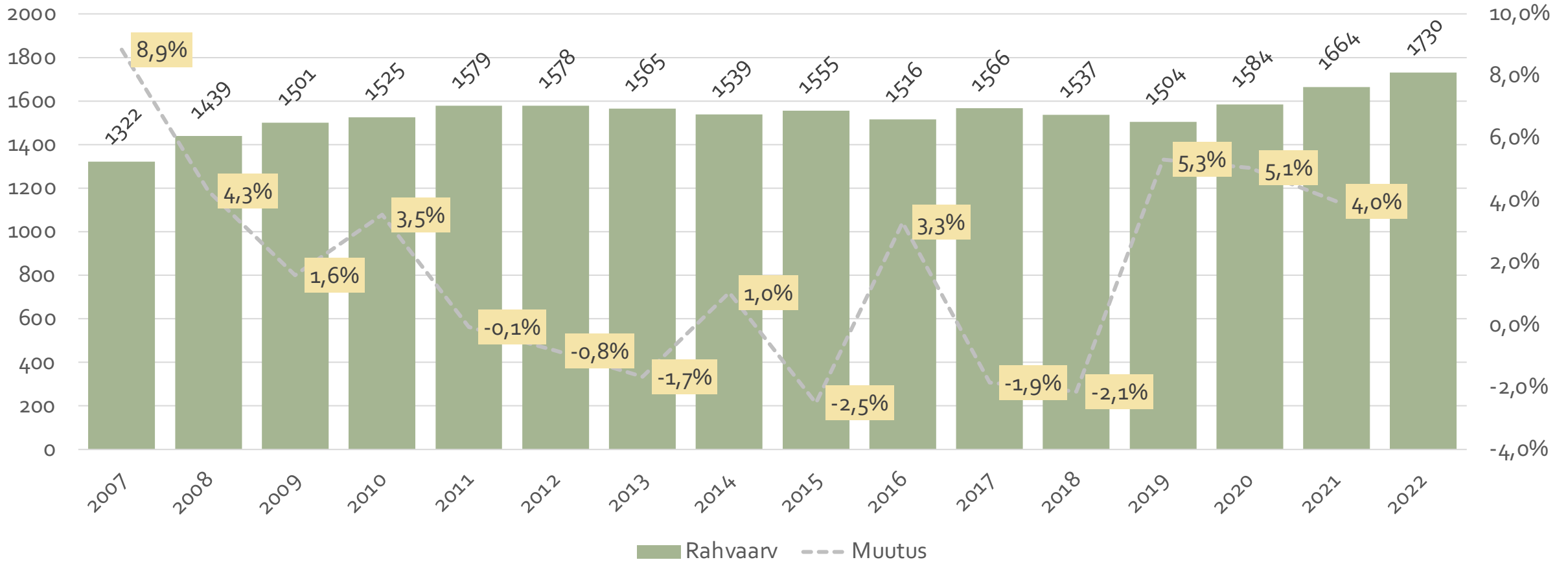
Asustustihedus

	Rahvaarv 2016	Pindala (km ²) 2016	Asustus- tihedus (el/km ²) 2016		Rahvaarv 2022	Pindala (km ²) 2022	Asustus- tihedus (el/km ²) 2022
Kogu Eesti	1 350 999	43 468	31,1	Kogu Eesti	1 331 796	43 465	30,6
Harjumaa	595 236	4 338	137,2	Harjumaa	614 561	4 338	141,7
Aegviidu vald	718	12	60,1	Anija vald	6 273	533	11,8
Anija vald	5 618	521	10,8	Kose vald	7 418	533	13,9
Kose vald	7 161	533	13,4	Raasiku vald	5 257	159	33,1
Raasiku vald	4 717	159	29,7				
IHKK tegevus-piirkond	18 214	1 225	14,9		18 948	1 225	15,5

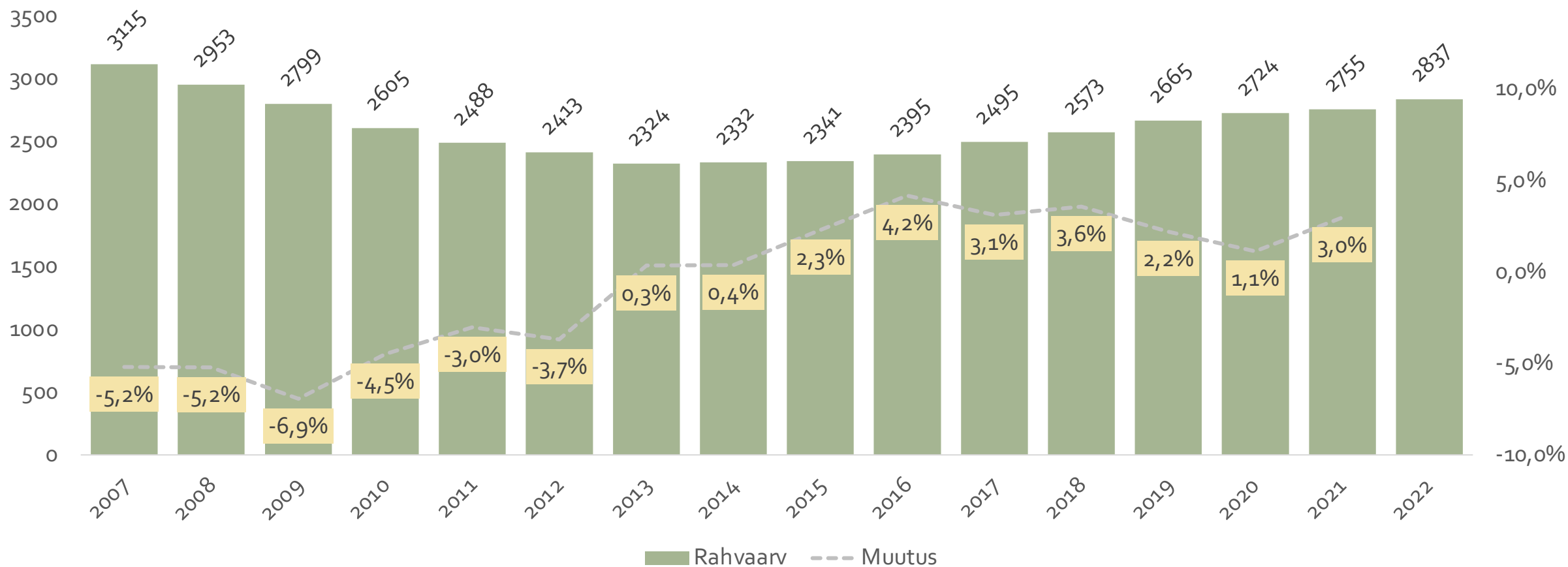
Rahvaarvu muutus 2007-2022

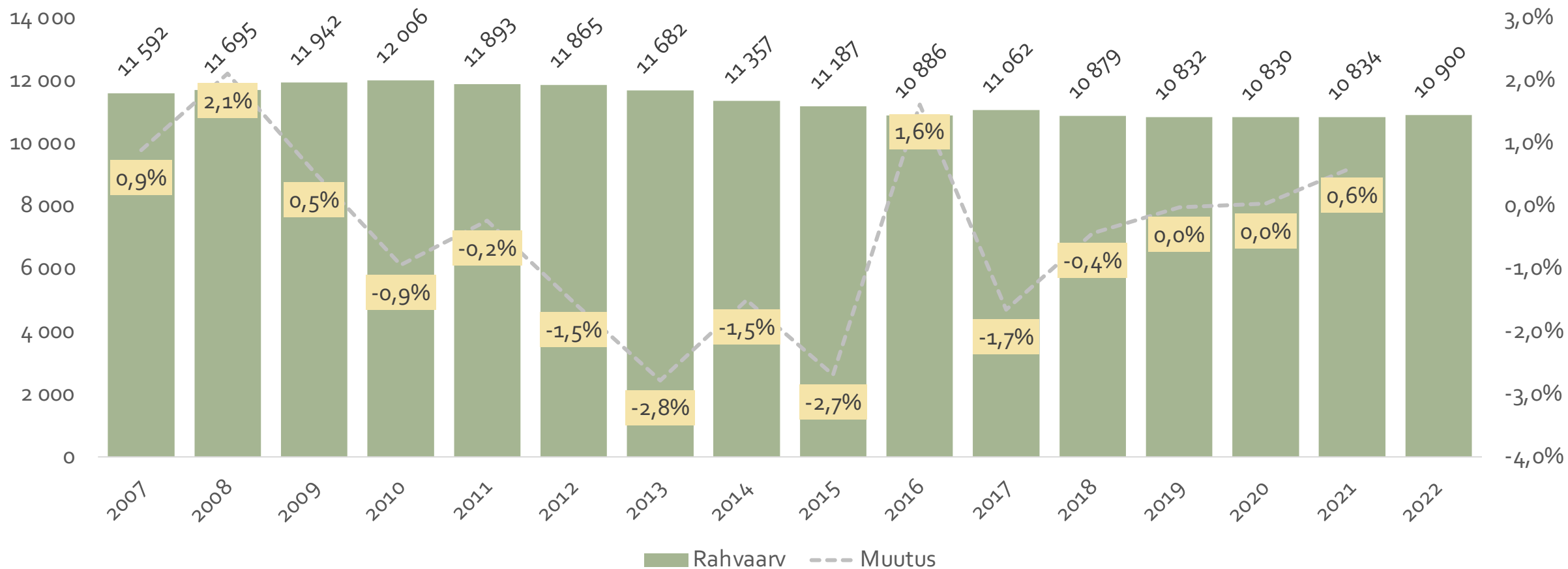
Vanusrühm 0-6

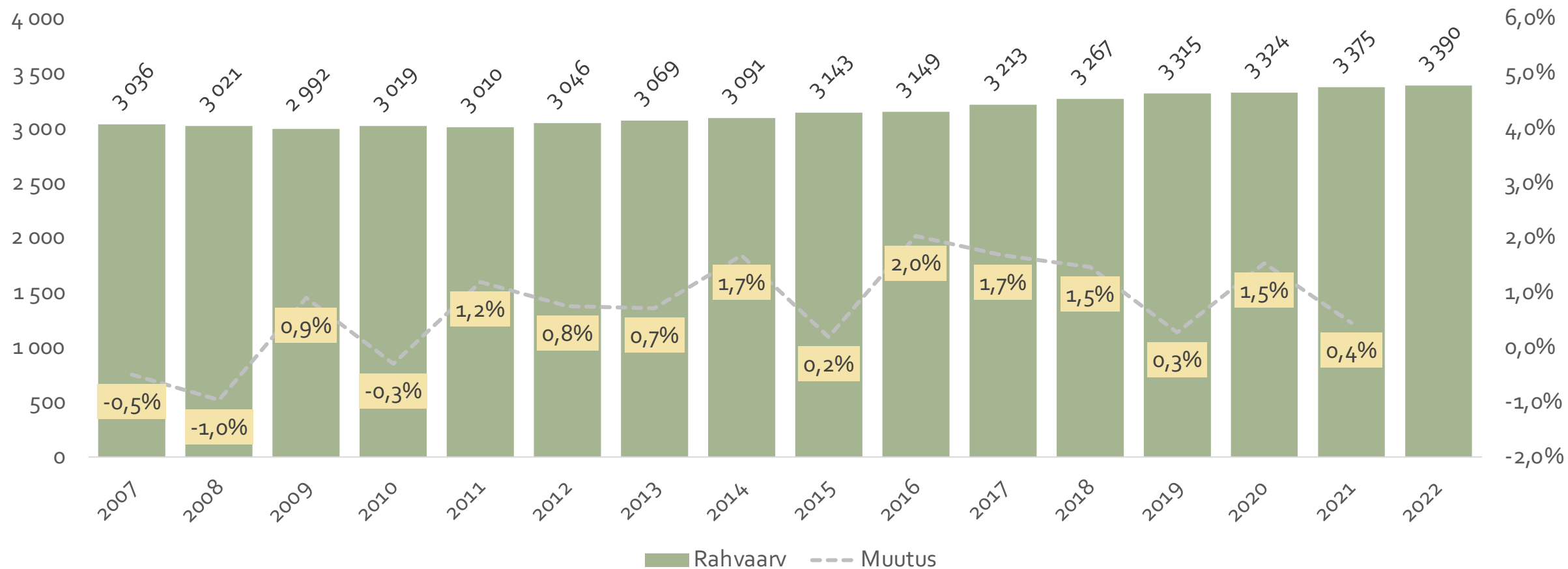
Vanusrühm 7-18

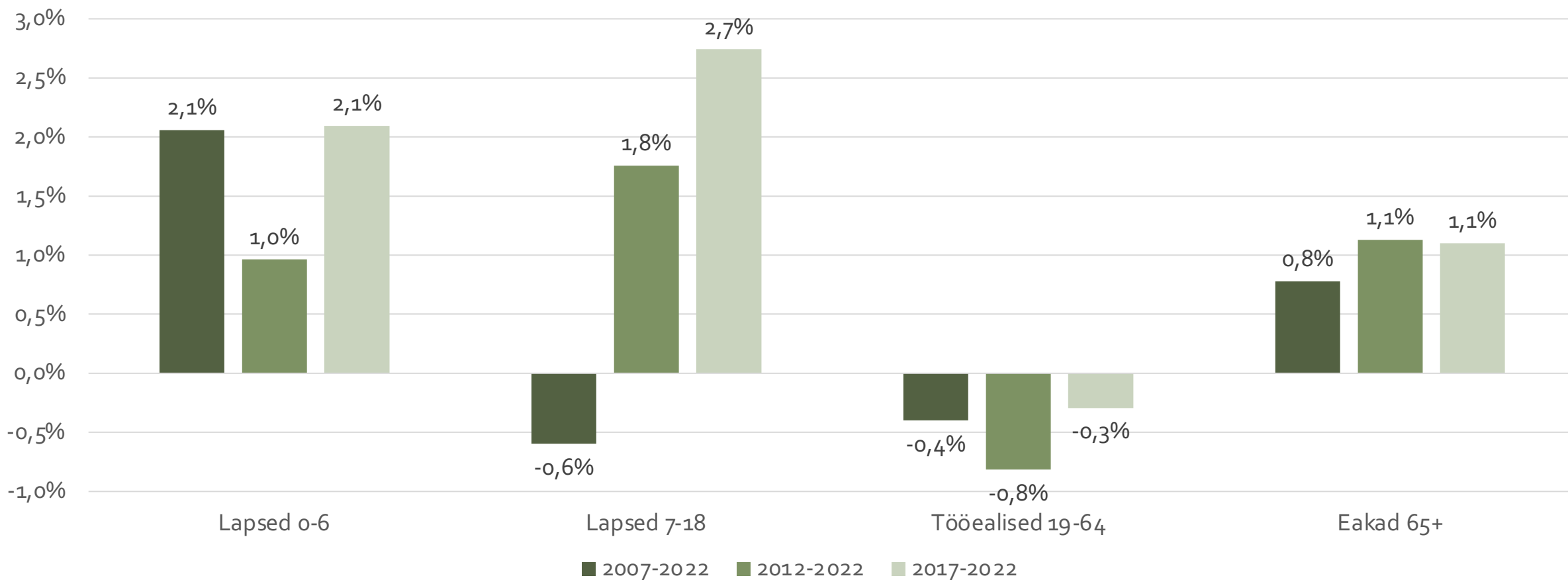
Tööealised (19-64)

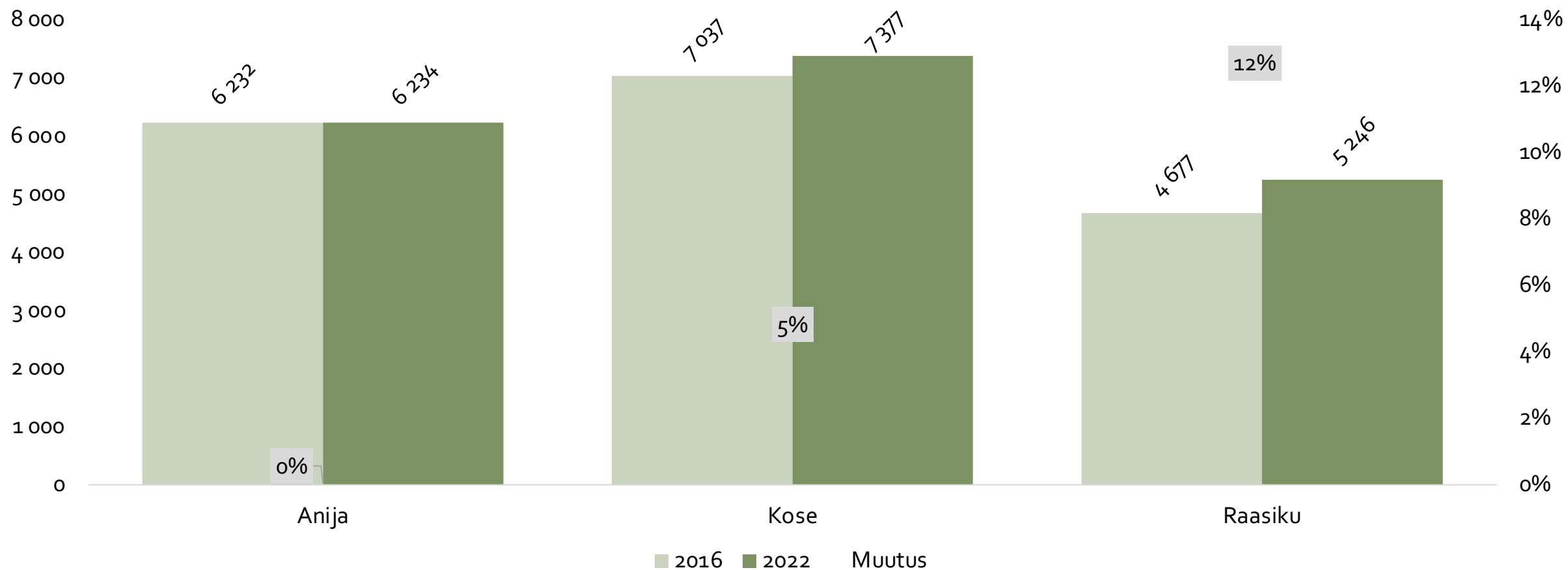
Eakad (65+)

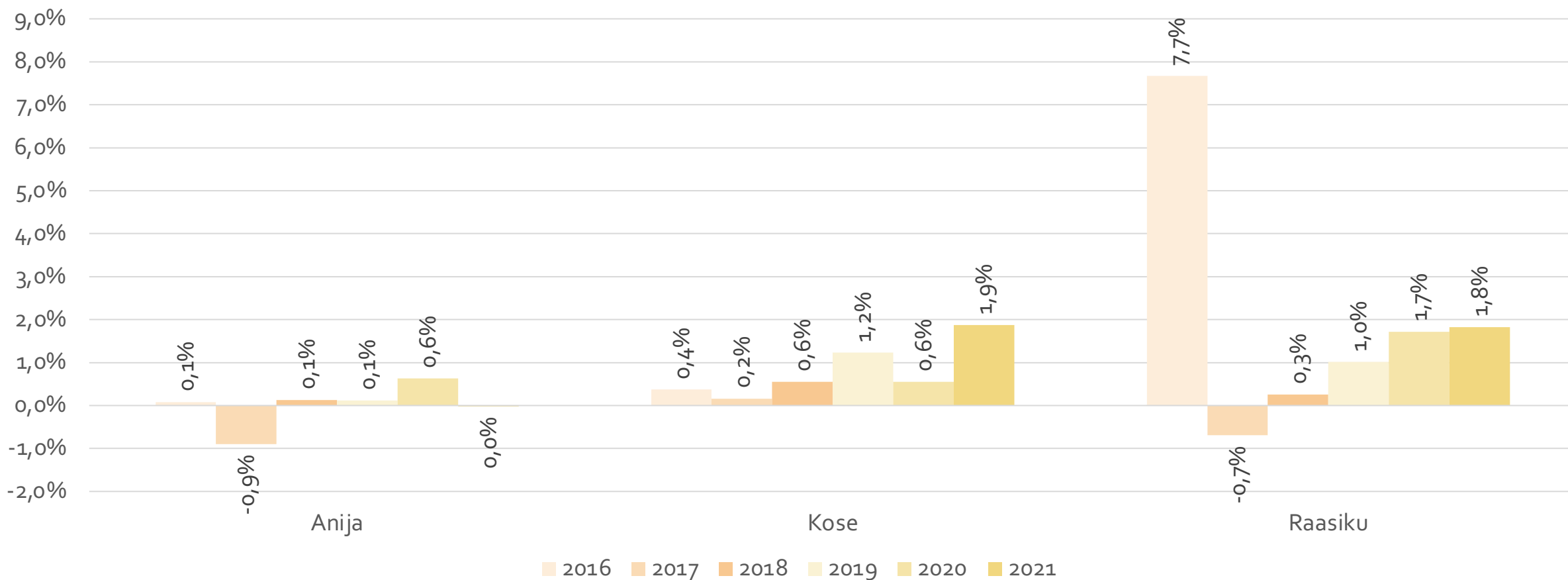
Aastakeskmise muutus perioodidel

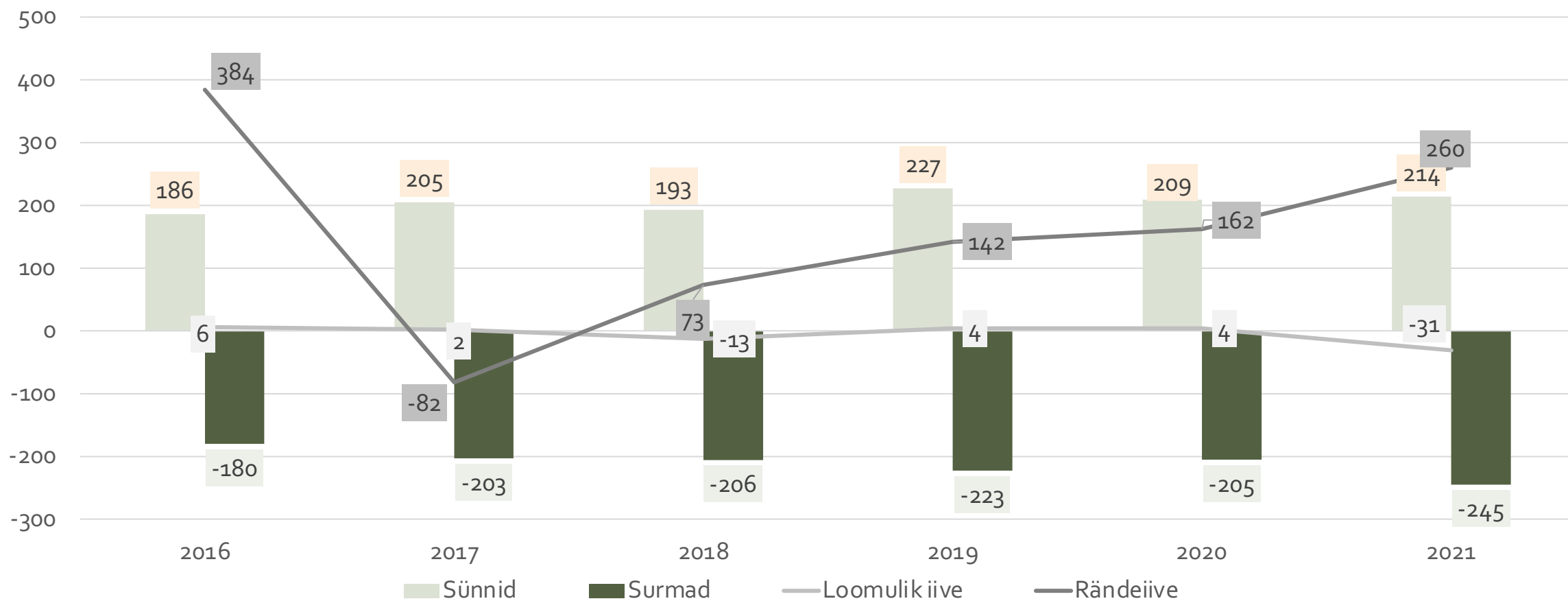
Rahvaarvu muutus valdades 2016-2022

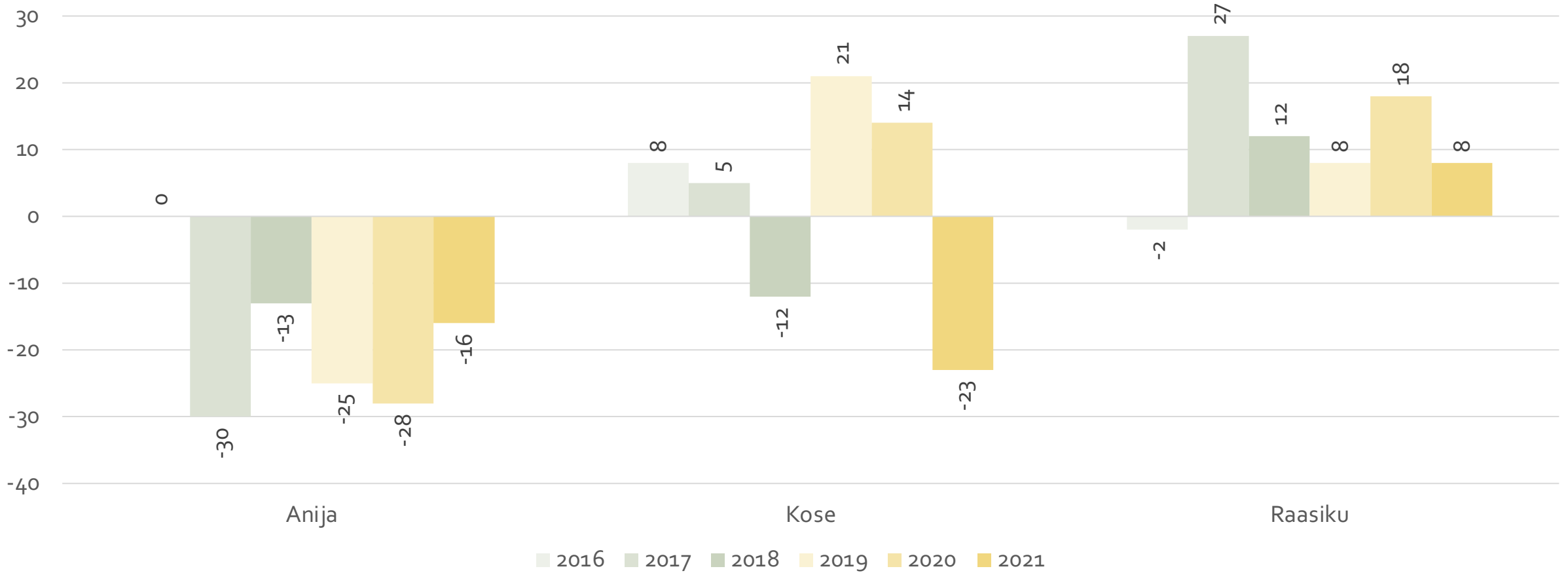
Rahvaarvu muutus valdades aastate lõikes

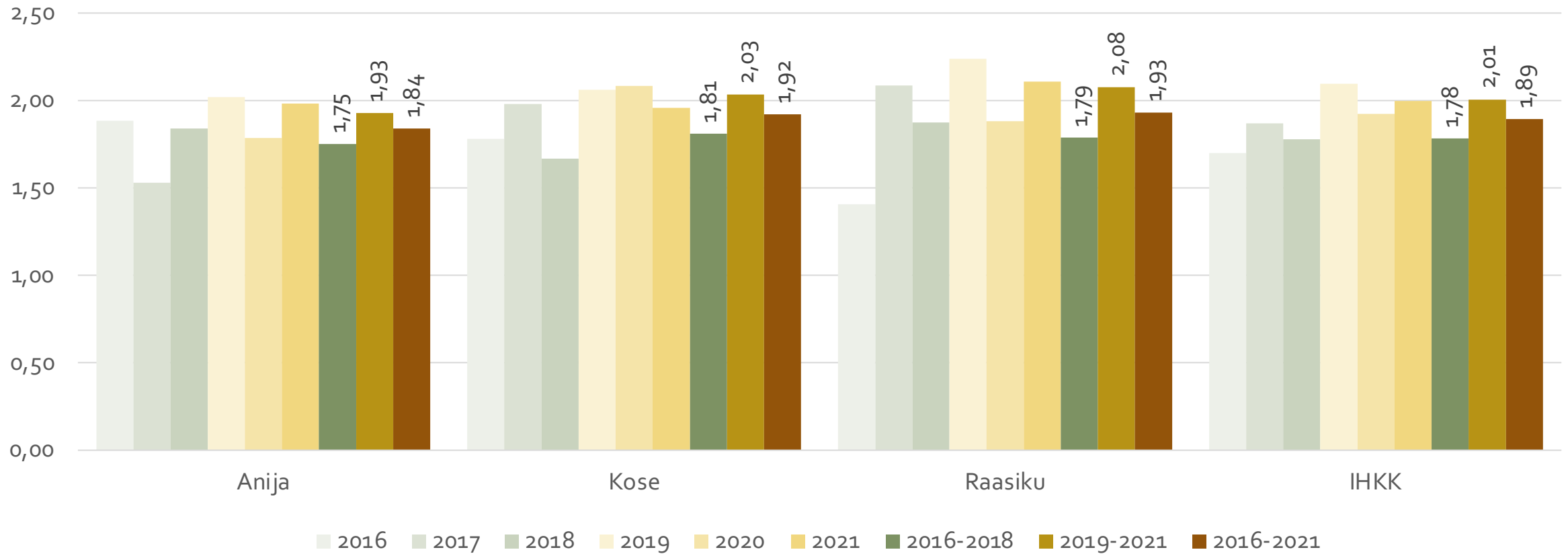
Loomulik- ja rändeiive piirkonnas

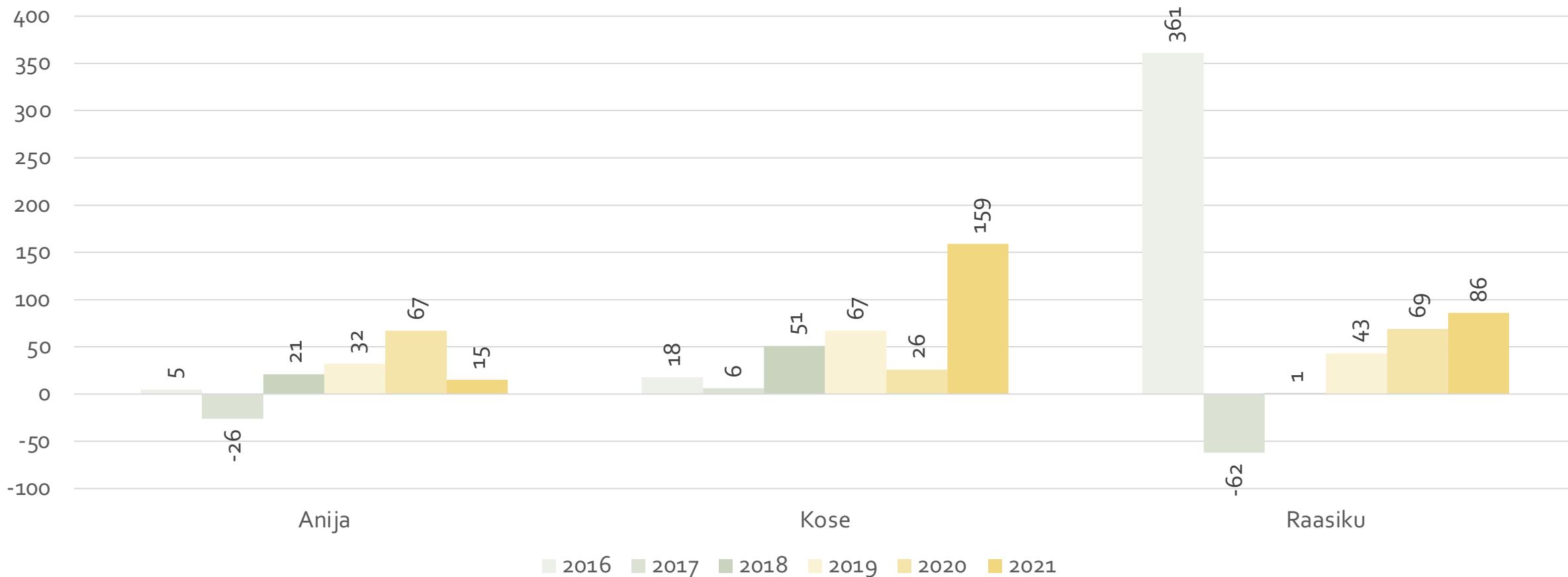
Loomulik iive valdades

Summaarne sündimuskordaja

Rändeiive valdades

Loomuliku- ja rändeiibe mõju rahvaarvu muutusele

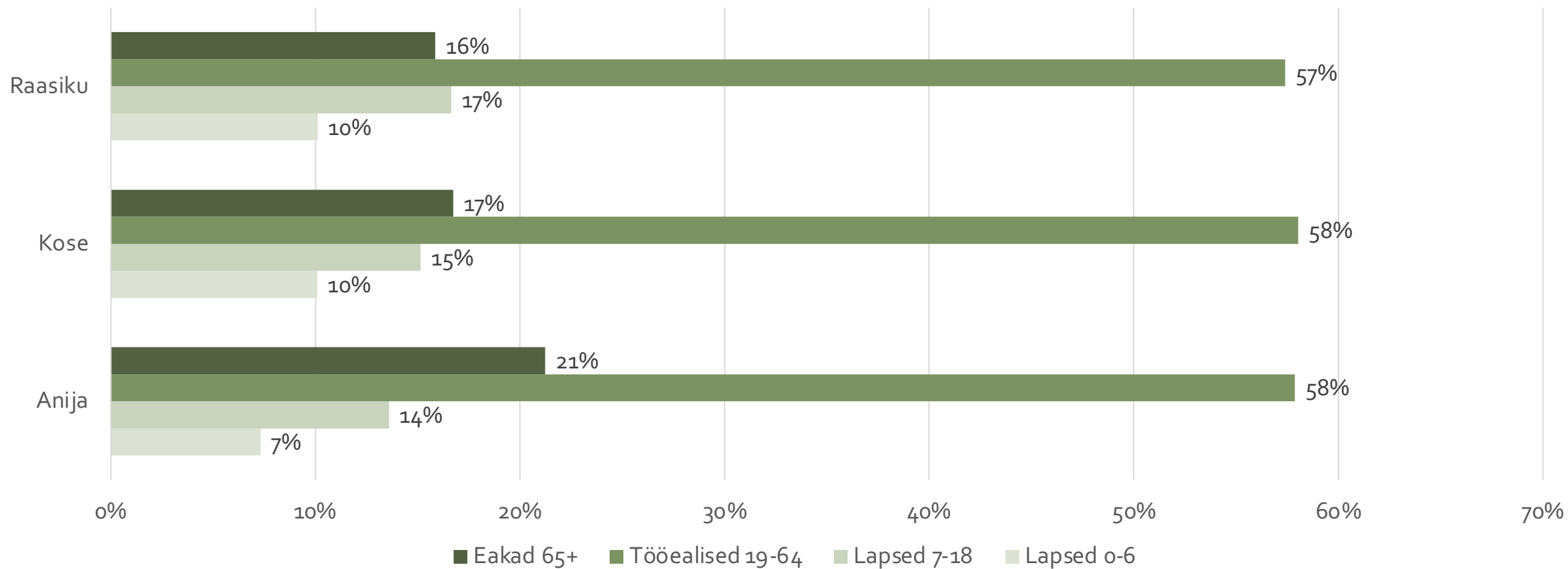
Loomuliku iibe jaotus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	aastakeskmine
Anija	0,0%	-0,5%	-0,2%	-0,4%	-0,5%	-0,3%	-0,3%
Kose	0,1%	0,1%	-0,2%	0,3%	0,2%	-0,3%	0,0%
Raasiku	0,0%	0,5%	0,2%	0,2%	0,4%	0,2%	0,2%
Kokku	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%	0,0%	-0,2%	0,0%
Rändeiibe jaotus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	aastakeskmine
Anija	0,1%	-0,4%	0,3%	0,5%	1,1%	0,2%	0,3%
Kose	0,3%	0,1%	0,7%	0,9%	0,4%	2,2%	0,8%
Raasiku	7,7%	-1,2%	0,0%	0,9%	1,4%	1,7%	1,7%
Kokku	2,1%	-0,4%	0,4%	0,8%	0,9%	1,4%	0,9%

Rändesaldo valdades 2016-2021

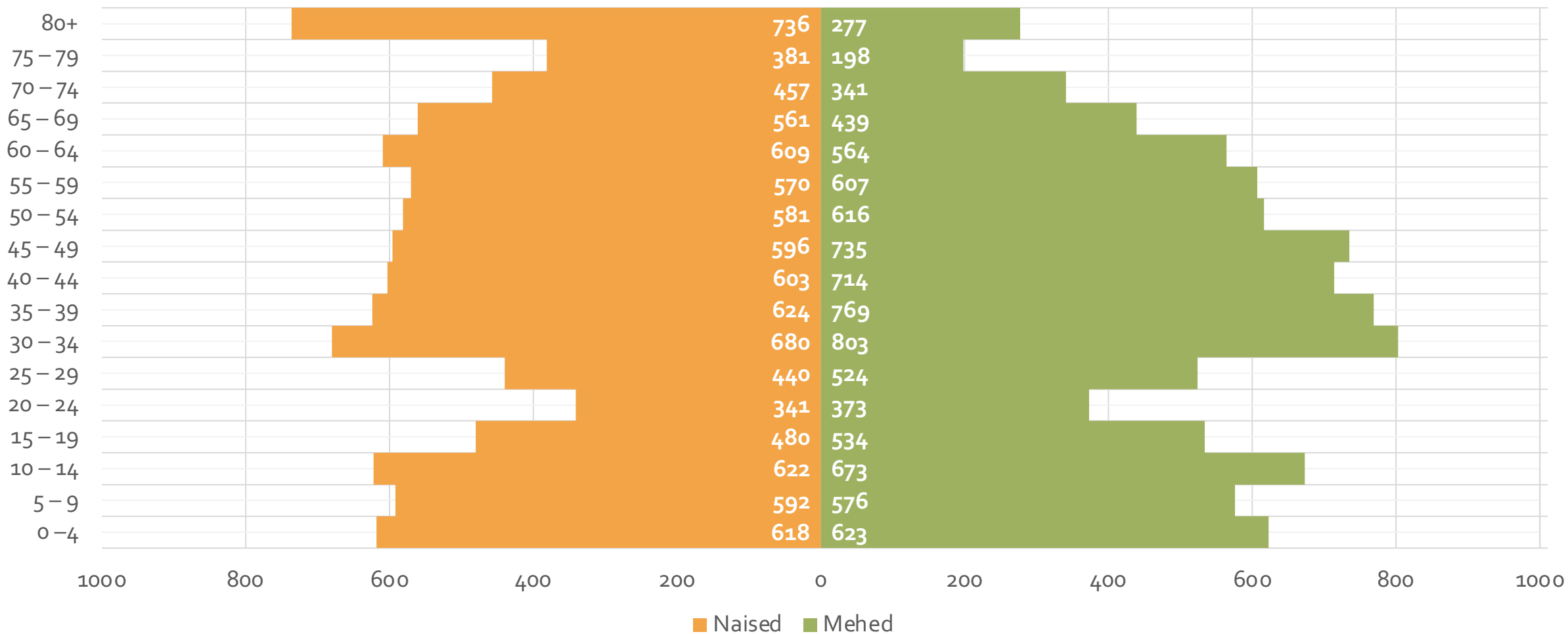
Vanus	Anija	Kose	Raasiku	IHKK
0-4	65	153	119	337
5-9	14	33	67	114
10-14	7	8	25	40
15-19	-27	-32	-9	-68
20-24	-35	-84	-65	-184
25-29	-10	44	85	119
30-34	20	100	102	222
35-39	31	54	96	181
40-44	18	4	59	81
45-49	25	-6	-31	-12
50-54	-14	-2	7	-9
55-59	-42	-15	-11	-68

Vanus	Anija	Kose	Raasiku	IHKK
0	1	16	15	32
1	12	51	56	119
2	18	41	19	78
3	22	23	22	67
4	12	22	7	41
5	6	7	21	34
6	9	11	11	31
7	5	9	9	23
8	-6	7	12	13
9	0	-1	14	13
10	3	-2	-1	0
11	2	4	-5	1
12	-3	8	4	9
13	1	-8	14	7
14	4	6	13	23
15	-5	1	6	2
16	4	-1	7	10
17	4	-9	-6	-11
18	-2	2	5	5

Vanusjaotus valdades 2022

Soo-vanusjaotus IHKK tegevuspiirkonnas seisuga 1.01.2022

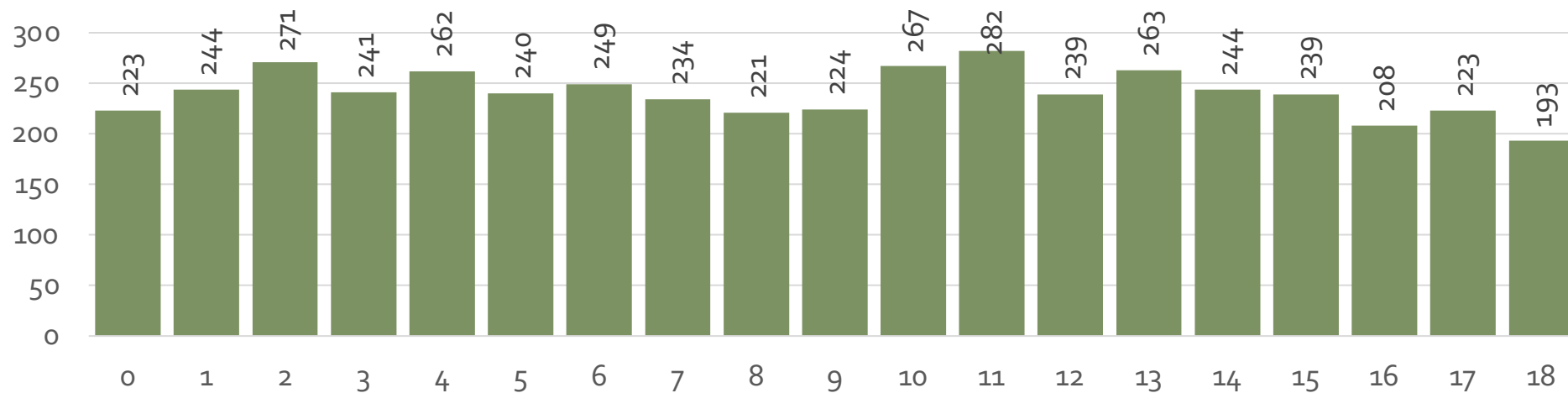

Demograafilised näitajad valdades ja piirkonnas

IHKK	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ülalpeetavate määr	0,55	0,55	0,57	0,58	0,59	0,60	0,60
Demograafilise tööturusurve indeks	0,97	0,98	1,00	1,03	1,02	1,03	1,05
Sugude suhe	0,97	0,98	0,98	0,98	0,98	0,99	0,99
Sugude suhe vanuserühmas 20-39	1,24	1,23	1,21	1,21	1,21	1,20	1,18

Piirkonnad 2022	Anija	Kose	Raasiku
Ülalpeetavate määr	0,60	0,60	0,60
Demograafilise tööturusurve indeks	0,74	1,15	1,43
Sugude suhe	0,97	0,99	1,00
Sugude suhe vanuserühmas 20-39	1,25	1,17	1,14

Lapsed vanuses 0-18 seisuga 1.01.2022

	IHKK	Anija	Kose	Raasiku
kooli 4-6 aasta pärast	756	202	317	237
kooli 3. a. jooksul	751	188	337	226
I aste	679	220	272	187
II aste	788	204	320	264
III aste	746	219	285	242
gümnaasium	624	204	240	180

Sotsiaalmajanduslik olukord ja ettevõtlus

Registreeritud töötud

	Rahvaarv		Registreeritud töötud 1000 elaniku kohta		Registreeritud töötud (kuude keskmine)		Registreeritud 16–24 a töötud 1000 elaniku kohta		Registreeritud 16–24 a töötud (kuude keskmine)	
	2016	2022	2016	2022	2016	2022	2016	2022	2016	2022
Kogu Eesti	1 350 999	1 331 796	21,1	34,7	28 545	46 212	2,4	4,3	3269	5702
Harju maakond	595 236	614 561	16,1	35,5	9 602	21 804	1,4	3,9	851	2424
Anija vald	6 336	6 273	13,1	30,9	83	194	1,4	3,7	9	23
Kose vald	7 161	7 418	13,7	29,4	98	218	1,0	3,5	7	26
Raasiku vald	4 717	5 257	11,4	27,2	54	143	1,7	3,2	8	17
IHKK piirkonna valdade keskmine	18 214	18 948	12,9	29,3	235	555	1,3	3,5	24	66

Palgatöötaja brutotulu

	Palgatöötaja kuu keskmine brutotulu (euro)		Muutus	Brutotulu saajad (arv)		Muutus
	2016	2021		2016	2021	
Kogu Eesti	1 078	1 475	37%	522 558	532 667	2%
HARJU MAAKOND	1 195	1 652	38%	242 470	253 185	4%
Anija vald	1 041	1 368	31%	2 629	2 570	-2%
Kose vald	1 101	1 473	34%	2 927	2 979	2%
Raasiku vald	1 197	1 592	33%	1 987	2 194	10%
IHKK piirkonna valdade keskmine	1 113	1 478	33%	7 543	7 743	3%

Eelarvenäitajad (2021. täitmise alusel)

	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald
Põhitegevuse tulud	€ 11 053 084	€ 14 083 727	€ 9 573 727
Põhitegevuse kulud	-€ 9 579 077	-€ 13 275 452	-€ 7 793 673
Põhitegevuse tulem	€ 1 474 007	€ 808 276	€ 1 780 054
Tulemi osakaal tuludest	13,34%	5,74%	18,59%
Põhitegevuse tulem elaniku kohta	€ 235	€ 109	€ 339
Põhitegevuse tulud elaniku kohta	€ 1 762	€ 1 899	€ 1 821
Võlakohustused aasta lõpu seisuga	€ 4 100 223	€ 6 518 108	€ 4 734 372
Likviidsed varad aasta lõpu seisuga	€ 869 456	€ 1 731 090	€ 607 794
Netovõlakoormus (eurodes)	€ 3 230 767	€ 4 787 018	€ 4 126 577
Netovõlakoormuse %	29,23%	33,99%	43,10%
Netovõlakoormuse ülemäär (€)	€ 11 053 084	€ 11 266 982	€ 9 573 727
Netovõlakoormuse ülemäär (%)	100%	80%	100%

Põhitegevuse tulude jaotus (2021.a. eelarve täitmine)

	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald
PÕHITEGEVUSE TULUD	€ 11 053 084	€ 14 083 727	€ 9 573 727
Maksutulud	€ 6 409 462	€ 7 938 369	€ 6 162 967
Füüsilise isiku tulumaks	€ 6 172 859	€ 7 672 064	€ 6 014 722
Maamaks	€ 236 603	€ 265 235	€ 148 245
Tulud kaupade ja teenuste müügist	€ 478 893	€ 778 934	€ 556 535
Saadavad toetused tegevuskuludeks	€ 3 423 452	€ 5 030 869	€ 2 828 959
Tasandusfond	€ 387 934	€ 1 046 625	€ 233 687
Toetusfond	€ 2 809 575	€ 3 337 280	€ 2 295 457
Muud saadud toetused tegevuskuludeks	€ 225 943	€ 646 964	€ 299 815
Muud tegevustulud	€ 741 277	€ 335 556	€ 25 266
Kaevandamisõiguse tasu	€ 518 785	€ 138 963	€ 409
Laekumine vee erikasutusest	€ 194 410	€ 196 551	€ 5 320
Saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis		€ 42	€ 19 537
Maksutulude osakaal	58%	56%	64%
Saadavate toetuste osakaal	31%	36%	30%

Rahulolu elukeskkonnaga 1

		Väga rahul	Pigem rahul	Väga rahul ja Pigem ei ole rahul Pigem rahul kokku	Üldse ei ole rahul	Üldse ei ole rahul ja pigem ei ole rahul kokku	
Üldine rahulolu oma elukeskkonnaga	Kogu Eesti	14,2	70,3	84,5	12,6	2,8	15,4
	Harju maakond	18,1	70,5	88,6	9,4	2	11,4
	Anija vald	9,6	73,0	82,6	13,9	3,5	17,4
	Kose vald	12,2	72,5	84,7	13,7	1,5	15,2
	Raasiku vald	12,7	69,7	82,4	14,8	2,8	17,6
Rahulolu vaba aja kultuurse veetmise võimalustega	Kogu Eesti	15,4	56,1	71,5	19,5	9	28,5
	Harju maakond	18,3	55,4	73,7	18,4	7,9	26,3
	Anija vald	9,5	58,9	68,4	25,3	6,3	31,6
	Kose vald	22,7	58,0	80,7	13,4	5,9	19,3
	Raasiku vald	28,9	51,1	80	17,8	2,2	20
Rahulolu liikumis- ja sportimis-võimalustega	Kogu Eesti	24,2	55,1	79,3	14,5	6,3	20,8
	Harju maakond	31,6	52,9	84,5	11,4	4	15,4
	Anija vald	19,3	63,3	82,6	11,9	5,5	17,4
	Kose vald	27	53,2	80,2	11,9	7,9	19,8
	Raasiku vald	27,7	51,8	79,5	13,9	6,6	20,5
Rahulolu ühistranspordi teenusega	Kogu Eesti	18,1	48,3	66,4	20,7	13	33,7
	Harju maakond	25,1	48,2	73,3	17	9,7	26,7
	Anija vald	17,6	49,0	66,6	20,6	12,7	33,3
	Kose vald	10,5	46,5	57	28,9	14,0	42,9
	Raasiku vald	17,0	57,0	74	18,5	7,4	25,9
Rahulolu jalgsi ja jalgrattaga liikumise võimalustega	Kogu Eesti	31,2	48,3	79,5	12,5	8	20,5
	Harju maakond	36,9	45,4	82,3	11,3	6,3	17,6
	Anija vald	34,9	42,2	77,1	14,7	8,3	23
	Kose vald	29,2	38,5	67,7	16,9	15,4	32,3
	Raasiku vald	11,3	40,8	52,1	23,9	23,9	47,8

Rahulolu elukeskkonnaga 2

		Väga rahul	Pigem rahul	Väga rahul ja Pigem rahul kokku	Pigem ei ole rahul	Üldse ei ole rahul	Üldse ei ole rahul ja pigem ei ole rahul kokku
Rahulolu rohealade piisavuse ja ligipääsetavusega	Kogu Eesti	32,7	52	84,7	11,3	4	15,3
	Harju maakond	36,2	48,2	84,4	11,8	3,8	15,6
	Anija vald	35,2	49,1	84,3	14,8	0,9	15,7
	Kose vald	28,0	51,2	79,2	16,0	4,8	20,8
	Raasiku vald	15,1	58,3	73,4	15,1	11,5	26,6
Rahulolu arhitektuuri ja miljööga	Kogu Eesti	14,3	58,1	72,4	20,7	6,9	27,6
	Harju maakond	14,2	58,8	73	20,7	6,2	26,9
	Anija vald	6,7	48,6	55,3	32,4	12,4	44,8
	Kose vald	7,1	61,6	68,7	25,0	6,3	31,3
	Raasiku vald	8,8	64,2	73	20,4	6,6	27
Rahulolu avalike aladega (väljakud, turud, jalakäijate alad, pargid)	Kogu Eesti	15,1	57,5	72,6	20,1	7,3	27,4
	Harju maakond	16,5	58,1	74,6	18,9	6,5	25,4
	Anija vald	10,1	61,5	71,6	25,7	2,8	28,5
	Kose vald	12,4	45,5	57,9	33,9	8,3	42,2
	Raasiku vald	5,1	47,8	52,9	34,1	13,0	47,1
Rahulolu sõiduteede ja tänavatega	Kogu Eesti	8,3	49,6	57,9	27,6	14,5	42,1
	Harju maakond	10,4	55	65,4	24,2	10,4	34,6
	Anija vald	6,9	62,9	69,8	24,1	6,0	30,1
	Kose vald	3,8	45,8	49,6	35,1	15,3	50,4
	Raasiku vald	2,7	43,8	46,5	34,9	18,5	53,4

MTÜ-de arvu dünaamika

	MTÜ-de arv					MTÜ-de arvu kasv			
	2017	2018	2019	2020	2021	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Kogu Eesti	26857	39305	40044	41141	42122	46%	2%	3%	2%
Harju maakond	11832	15621	15996	16486	17006	32%	2%	3%	3%
Anija vald	133	202	198	203	208	52%	-2%	3%	2%
Kose vald	195	250	256	272	276	28%	2%	6%	1%
Raasiku vald	91	142	139	151	158	56%	-2%	9%	5%
IHKK valdade kokku/ keskmine	419	594	593	626	642	42%	0%	6%	3%

Majandussektorite osakaal hõives 2021 (protsentides)

	Primaarsektor		Sekundaarsektor		Tertsiaarsektor	
	2016	2021	2016	2021	2016	2021
Eesti	3,9	2,7	29,6	29	66,5	68,3
Harju maakond	0,8	0,7	25,8	23,9	73,4	75,4
Harju maakond, v.a Tallinn		1,6		25,6		72,8

Majanduslikult aktiivsed ettevõtted /sünni- ja surmamäär

		2018	2019	2020
Eesti	Aktiivsete ettevõtete arv	108465	110446	113883
Harju maakond		64342	65776	68214
Anija vald		318	310	317
Kose vald		447	473	497
Raasiku vald		304	329	346
Eesti	Aktiivsete ettevõtete arv 1000 elaniku kohta	82,2	83,4	85,7
Harju maakond		109,1	110	112,7
Anija vald		51,4	50,1	51,2
Kose vald		63,2	66,5	69,0
Raasiku vald		60,8	65,6	68,3
Eesti	Ettevõtete sünnimäär	12,4	11,2	12,2
Harju maakond		13	11,9	13,1
Anija vald		9,1	7,1	7,6
Kose vald		9,6	11,8	12,1
Raasiku vald		12,2	12,8	14,5
Eesti	Ettevõtete surmamäär	11	10,4	10,2
Harju maakond		11,3	10,7	10,6
Anija vald		6,9	7,4	9,8
Kose vald		9,4	7,6	10,1
Raasiku vald		8,6	10,6	9

Ettevõtete käive majandusharude lõikes 2021. a. (EMTA)

Majandusharu	Käive 2021	Osakaal kogukäibest
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	269 082 488	56%
EHITUS	62 555 565	13%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	52 563 068	11%
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	26 692 033	6%
VEONDUS JA LAONDUS	26 390 843	5%
INFO JA SIDE	10 650 102	2%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	6 783 618	1%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	6 450 310	1%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	5 842 366	1%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	3 984 526	1%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	3 298 503	1%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	1 665 476	0%
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	1 613 940	0%
HARIDUS	989 083	0%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	963 551	0%
MÄETÖÖSTUS	507 531	0%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	108 964	0%
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	8 323	0%
Kokku	480 150 292	100%

Ettevõtete käive majandusharude lõikes 2021. a. (EMTA)

Majandusharu	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Anija vald ²	Kose vald ³	Raasiku vald ⁴
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	116 369 827	80 476 545	72 236 116	73%	42%	56%
EHITUS	9 568 402	34 985 266	18 001 896	6%	18%	14%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	15 003 975	27 797 289	9 761 804	9%	15%	8%
PÖLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	9 060 303	12 777 105	4 854 625	6%	7%	4%
VEONDUS JA LAONDUS	2 478 806	10 019 210	13 892 827	2%	5%	11%
INFO JA SIDE	327 108	10 005 794	317 200	0%	5%	0%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	1 399 960	2 732 271	2 651 387	1%	1%	2%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	806 518	3 758 659	1 885 134	1%	2%	1%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	941 721	3 674 392	1 226 253	1%	2%	1%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	1 130 412	979 837	1 874 278	1%	1%	1%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	1 682 796	1 599 554	16 153	1%	1%	0%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	425 830	879 100	360 546	0%	0%	0%
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	562 857	809 219	241 864	0%	0%	0%
HARIDUS	331 320	32 457	625 306	0%	0%	0%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	65 668	191 725	706 158	0%	0%	1%
MÄETÖÖSTUS	0	507 531		0%	0%	0%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	12 417	0	96 547	0%	0%	0%
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	8 323	0	0	0%	0%	0%
Kokku	160 176 244	191 225 954	128 748 094	100%	100%	100%
Osakaal piirkonna kogukäibest	33%	40%	27%			

Töötajate aastakeskmise arv ettevõtetes 2021. a. (EMTA)

Majandusharu	Töötajate aastakeskmise arv	Osakaal töötajatest
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	1855	33%
HARIDUS	836	15%
EHITUS	636	11%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	360	6%
VEONDUS JA LAONDUS	285	5%
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	216	4%
AVALIK HALDUS JA RIIGIKAITSE; KOHUSTUSLIK SOTSIAALKINDLUSTUS	211	4%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	179	3%
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	179	3%
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	159	3%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	152	3%
määramata	124	2%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	113	2%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	112	2%
INFO JA SIDE	70	1%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	40	1%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	35	1%
MÄETÖÖSTUS	11	0%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	6	0%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	5	0%
Kokku	5582	100%

Töötajate aastakeskmise arv ettevõtetes 2021. a. (EMTA)

Majandusharu	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Anija vald ²	Kose vald ³	Raasiku vald ⁴
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	656	554	644	40%	25%	38%
HARIDUS	184	380	272	11%	17%	16%
EHITUS	159	300	177	10%	13%	10%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	103	164	93	6%	7%	5%
VEONDUS JA LAONDUS	42	76	168	3%	3%	10%
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	66	115	36	4%	5%	2%
AVALIK HALDUS JA RIIGIKAITSE; KOHUSTUSLIK SOTSIAALKINDLUSTUS	83	57	71	5%	3%	4%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	27	122	31	2%	5%	2%
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	36	121	22	2%	5%	1%
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	59	52	49	4%	2%	3%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	30	77	45	2%	3%	3%
määramata	79	45	0	5%	2%	0%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	36	46	31	2%	2%	2%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	21	52	39	1%	2%	2%
INFO JA SIDE	5	58	7	0%	3%	0%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	23	15	1	1%	1%	0%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	11	6	18	1%	0%	1%
MÄETÖÖSTUS	4	7	0	0%	0%	0%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	1	0	5	0%	0%	0%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	2	3	0	0%	0%	0%
Kokku	1 626	2 249	1 707	100%	100%	100%
Osakaal piirkonna töötajatest	29%	40%	31%			

Suurima käibega ettevõtted piirkonnas

Majandusharu	KOV	Ettevõte	Käive	Töötajad
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Anija vald	"HORIZON" TSELLULOOSI JA PABERI AKTSIASELTS	59 734 148	361
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Raasiku vald	MISTRA-AUTEX, AS	30 256 045	238
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Anija vald	AEGVIIDU PUIT, AS	25 556 763	47
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Anija vald	MULTIMEK BALTIC OÜ	23 637 910	82
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Kose vald	AKTSIASELTS KLAASIMEISTER	21 190 154	111
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Kose vald	MARU METALL, AS	18 490 935	85
EHITUS	Kose vald	KAURITS, OÜ	18 207 920	63
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Kose vald	SCALEUP OÜ	11 699 596	20
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Raasiku vald	FALKONET METALL OÜ	8 326 202	66
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Raasiku vald	MAKRON ESTONIA OÜ	8 167 832	46
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	Kose vald	BUSLAND OÜ	7 359 062	47
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Raasiku vald	FINTEMEC OÜ	5 988 968	33
INFO JA SIDE	Kose vald	CORLE OÜ	5 980 864	36
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Kose vald	FLAGMORE, AS	5 558 076	36
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Raasiku vald	UNIBOX, OÜ	5 184 192	60
VEONDUS JA LAONDUS	Kose vald	VALGUSKIIR, OÜ	5 123 239	1
EHITUS	Raasiku vald	NORGES HUS NOVA OÜ	5 004 359	8

Suurima töötajate arvuga ettevõtted / organisatsioonid piirkonnas

Majandusharu	KOV	Ettevõte	Käive	Töötajad
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Anija vald	"HORIZON" TSELLULOOSI JA PABERI AKTSIASELTS	59 734 148	361
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Raasiku vald	MISTRA-AUTEX, AS	30 256 045	238
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Kose vald	AKTSIASELTS KLAASIMEISTER	21 190 154	111
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Kose vald	MARU METALL, AS	18 490 935	85
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Anija vald	MULTIMEK BALTIC OÜ	23 637 910	82
VEONDUS JA LAONDUS	Raasiku vald	AAVE TRANSPORT, OÜ	4 243 832	72
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Raasiku vald	FALKONET METALL OÜ	8 326 202	66
EHITUS	Kose vald	KAURITS, OÜ	18 207 920	63
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Raasiku vald	UNIBOX, OÜ	5 184 192	60
EHITUS	Raasiku vald	GOLDWEST OÜ	1 487 936	49
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Anija vald	AEGVIIDU PUIT, AS	25 556 763	47
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	Kose vald	BUSLAND OÜ	7 359 062	47
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	Raasiku vald	MAKRON ESTONIA OÜ	8 167 832	46
Majandusharu	KOV	Ettevõte	Käive	Töötajad
HARIDUS	Kose vald	KOSE GÜMNAASIUM	0	115
AVALIK HALDUS	Anija vald	ANIJA VALLAVALITSUS	0	83
HARIDUS	Anija vald	KEHRA GÜMNAASIUM	0	83
AVALIK HALDUS	Anija vald	ANIJA VALLA LASTEAIAD	0	78
AVALIK HALDUS	Raasiku vald	RAASIKU VALLAVALITSUS	0	71
HARIDUS	Kose vald	KOSE LASTEAED PÄEVALILL	0	58
HARIDUS	Raasiku vald	ARUKÜLA PÕHIKOOL	0	58
AVALIK HALDUS	Kose vald	KOSE VALLAVALITSUS	0	57
HARIDUS	Raasiku vald	RAASIKU KOOL	0	53
HARIDUS	Raasiku vald	RUKKILILL, ARUKÜLA LASTEAED	0	48
AVALIK HALDUS	Kose vald	KOSE VALLAVOLIKOGU KANTSELEI	0	45

Ettevõtete arv majandusharude lõikes 2021. a.

Majandusharu	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku
EHITUS	75	115	86	276	15%	16%	16%	15%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	74	91	56	221	14%	12%	11%	12%
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	47	87	54	188	9%	12%	10%	11%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	43	69	63	175	8%	9%	12%	10%
PÖLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	58	80	34	172	11%	11%	6%	10%
VEONDUS JA LAONDUS	27	41	41	109	5%	6%	8%	6%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	31	45	32	108	6%	6%	6%	6%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	28	41	34	103	5%	6%	6%	6%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	27	39	36	102	5%	5%	7%	6%
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	30	31	30	91	6%	4%	6%	5%
HARIDUS	15	23	21	59	3%	3%	4%	3%
INFO JA SIDE	19	22	17	58	4%	3%	3%	3%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	22	23	7	52	4%	3%	1%	3%
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	3	11	9	23	1%	1%	2%	1%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	4	6	4	14	1%	1%	1%	1%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	5	4	1	10	1%	1%	0%	1%
AVALIK HALDUS JA RIIGIKAITSE; KOHUSTUSLIK SOTSIAALKINDLUSTUS	3	3	1	7	1%	0%	0%	0%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	1	3	2	6	0%	0%	0%	0%
määramata	4	1		5	1%	0%	0%	0%
MÄETÖÖSTUS	1	1		2	0%	0%	0%	0%
Kokku	517	736	528	1781	100%	100%	100%	100%

Käibega ettevõtete arv 2021. a.

Majandusharu	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku	Anija valdz	Kose valdz	Raasiku valdz	Kokkuz
EHITUS	58	83	67	208	19%	18%	20%	19%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	58	68	49	175	19%	15%	15%	16%
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	33	71	46	150	11%	15%	14%	13%
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	43	55	27	125	14%	12%	8%	11%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	19	40	41	100	6%	9%	12%	9%
VEONDUS JA LAONDUS	23	34	37	94	7%	7%	11%	8%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	16	31	19	66	5%	7%	6%	6%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	10	26	15	51	3%	6%	4%	5%
INFO JA SIDE	13	16	6	35	4%	3%	2%	3%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	10	15	5	30	3%	3%	1%	3%
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	12	7	6	25	4%	1%	2%	2%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	7	10	8	25	2%	2%	2%	2%
HARIDUS	2	3	7	12	1%	1%	2%	1%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	4	4	1	9	1%	1%	0%	1%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	1	3	2	6	0%	1%	1%	1%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	2		1	3	1%	0%	0%	0%
MÄETÖÖSTUS		1		1	0%	0%	0%	0%
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	1			1	0%	0%	0%	0%
Kokku	312	467	337	1116	100%	100%	100%	100%

Töötajate ja käibega ettevõtete arv 2021. a.

Majandusharu	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku	Anija vald2	Kose vald2	Raasiku vald2	Kokku2
EHITUS	49	65	47	161	24%	22%	22%	22%
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	28	53	36	117	14%	18%	17%	16%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	38	41	28	107	18%	14%	13%	15%
VEONDUS JA LAONDUS	18	26	31	75	9%	9%	15%	10%
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	24	30	13	67	12%	10%	6%	9%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	11	22	23	56	5%	7%	11%	8%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	10	19	10	39	5%	6%	5%	5%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	6	12	5	23	3%	4%	2%	3%
INFO JA SIDE	5	10	1	16	2%	3%	0%	2%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	6	3	5	14	3%	1%	2%	2%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	4	6	3	13	2%	2%	1%	2%
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	4	5	3	12	2%	2%	1%	2%
HARIDUS		2	5	7	0%	1%	2%	1%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	2	3	1	6	1%	1%	0%	1%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	1		2	3	0%	0%	1%	0%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	1			1	0%	0%	0%	0%
MÄETÖÖSTUS		1		1	0%	0%	0%	0%
Kokku	207	298	213	718	100%	100%	100%	100%

Ettevõtete jaotus suuruse alusel

Ettevõtete jaotus töötajate arvu alusel

	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku
suur (250+)	1			1
keskmine (50-249)	4	6	7	17
väike (10-49)	25	43	24	92
mikro (1-9)	267	384	277	928
töötajateta	220	303	220	743
Kokku	517	736	528	1781

Ettevõtete jaotus käibe suuruse alusel

	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku
suur (250 meur+)	1			1
keskmine (10-50 meur)	2	4	1	7
väike (2-10 meur)	2	12	9	23
mikro (kuni 2 meur)	307	449	327	1083
käibeta	205	271	191	667
Kokku	517	736	528	1781

Ettevõtete jaotuse osakaalud

Töötajate arv käibega ettevõtetes

	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku	Osakaal
suur (250 meur+)	361			361	9%
keskmine (10-50 meur)	129	278	238	645	17%
väike (2-10 meur)	9	214	359	582	15%
mikro (kuni 2 meur)	631	996	629	2256	59%
Kokku	1129	1488	1226	3843	100%

Käibe jaotus käibe suuruse alusel

	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku	Osakaal
suur (250 meur+)	59 734 148			59 734 148	13%
keskmine (10-50 meur)	49 194 673	69 588 605	30 256 045	149 039 322	32%
väike (2-10 meur)	4 695 568	42 828 024	44 240 063	91 763 656	20%
mikro (kuni 2 meur)	42 112 549	68 915 043	50 410 821	161 438 413	35%
Kokku	155 736 938	181 331 672	124 906 929	461 975 539	100%

Käibe jaotus töötajate arvu alusel

	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku	Osakaal
suur (250+)	59 734 148			59 734 148	13%
keskmine (50-249)	23 637 910	57 889 009	48 010 270	129 537 189	28%
väike (10-49)	40 217 209	61 628 541	32 181 733	134 027 483	29%
mikro (1-9)	32 147 671	61 814 122	44 714 926	138 676 719	30%
Kokku	155 736 938	181 331 672	124 906 929	461 975 539	100%

Töötajate ja käibega mikroettevõtete arv (kuni 9 töötajat)

Majandusharu	Anija vald	Kose vald	Raasiku vald	Kokku	Anija vald2	Kose vald2	Raasiku vald2	Kokku2
EHITUS	46	59	44	149	25%	22%	23%	23%
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	37	38	27	102	20%	14%	14%	16%
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	18	39	23	80	10%	15%	12%	12%
VEONDUS JA LAONDUS	17	25	28	70	9%	9%	15%	11%
PÖLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	22	28	12	62	12%	11%	6%	10%
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	11	21	23	55	6%	8%	12%	9%
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	10	18	10	38	5%	7%	5%	6%
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	6	9	4	19	3%	3%	2%	3%
INFO JA SIDE	5	9	1	15	3%	3%	1%	2%
KINNISVARAALANE TEGEVUS	6	3	5	14	3%	1%	3%	2%
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	3	6	3	12	2%	2%	2%	2%
KUNST, MEELELAHUTUS JA VABA AEG	3	5	3	11	2%	2%	2%	2%
HARIDUS		2	5	7	0%	1%	3%	1%
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDISIIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	1	3	1	5	1%	1%	1%	1%
VEEVARUSTUS; KANALISATSIOON, JÄÄTME- JA SAASTEKÄITLUS	1		2	3	1%	0%	1%	0%
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	1			1	1%	0%	0%	0%
MÄETÖÖSTUS		1		1	0%	0%	0%	0%
Kokku	187	266	191	644	100%	100%	100%	100%

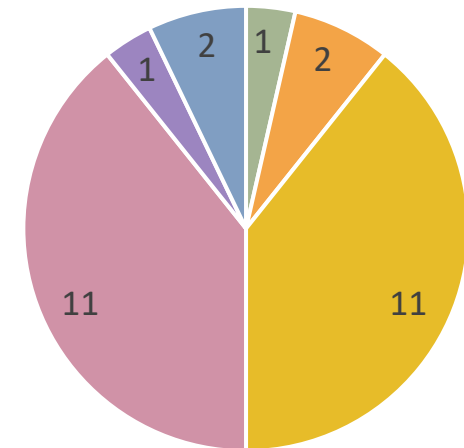
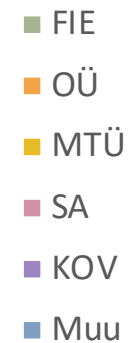
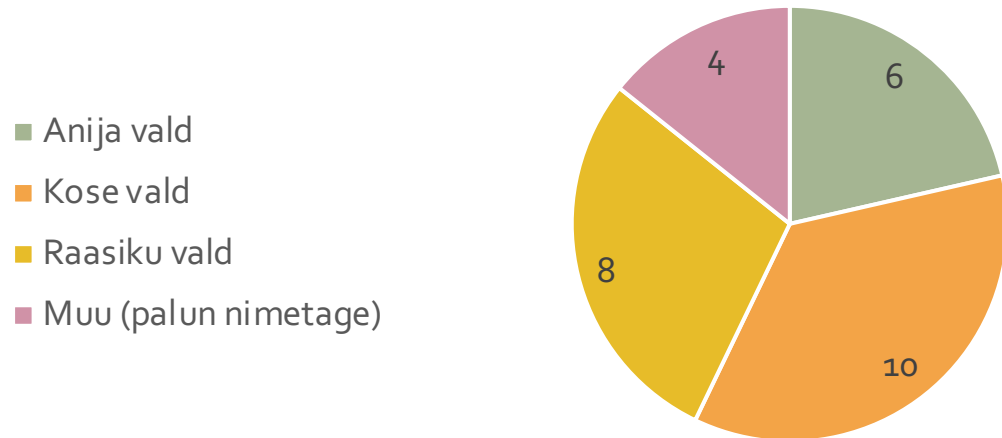
Majutus ja toitlustus-ettevõtted

	Anija vald		Kose vald		Raasiku vald		IHKK	
	Käive	Töötajate arv	Käive	Töötajate arv	Käive	Töötajate arv	Käive	Töötajate arv
CUCE-CAMP OÜ			1 175 257	35			1 175 257	35
TÜDRUKUD, OÜ					812 693	14	812 693	14
KUIVAJÕE TANKLA OÜ			543 301	7			543 301	7
PORRI & KO, OÜ			412 498	15			412 498	15
LAIMIK KAUBAKESKUS OÜ	351 232	3					351 232	3
OXFORELL OÜ			336 641	7			336 641	7
KRYLVI, OÜ					255 849	8	255 849	8
OÜ PAUNKÜLA HEAOLUKESKUS			213 147	7			213 147	7
TRIVOLI OÜ			199 783	10			199 783	10
REILVE, OÜ			195 134	9			195 134	9
MERITUULI, OÜ			194 250	9			194 250	9
KRUUP OÜ			185 983	6			185 983	6
VILLADE HALDUS OÜ	180 144	2					180 144	2
RAMOFEI, OÜ			136 608	4			136 608	4
KEHRA SPORDIPUBI OÜ	128 910	6					128 910	6
AEGVIIDU JAAMAHOONE OÜ	109 915	4					109 915	4
MARKOFKA OÜ					102 989	3	102 989	3
SANTIMAX OÜ	85 275	3					85 275	3
OÜ RAVILA MÕIS			52 344	4			52 344	4
AMEDAN OÜ					46 301	1	46 301	1
KAKSIRATSA PUHKEKESKUS OÜ	35 190	0					35 190	0
SILVER SERVICE, OÜ			23 337	4			23 337	4
AEGVIIDU TERVISE- JA PUHKEKESKUS OÜ	19 514	0					19 514	0
OÜ WAGUN FOOD	15 616	0					15 616	0
LEEMEKULBI LIIGUTAJAD OÜ	15 561	3					15 561	3
ALLEKSI PEOMAJA OÜ					8 421	3	8 421	3
Kokku	941 721	21	3 674 392	116	1 226 253	28	5 842 366	165

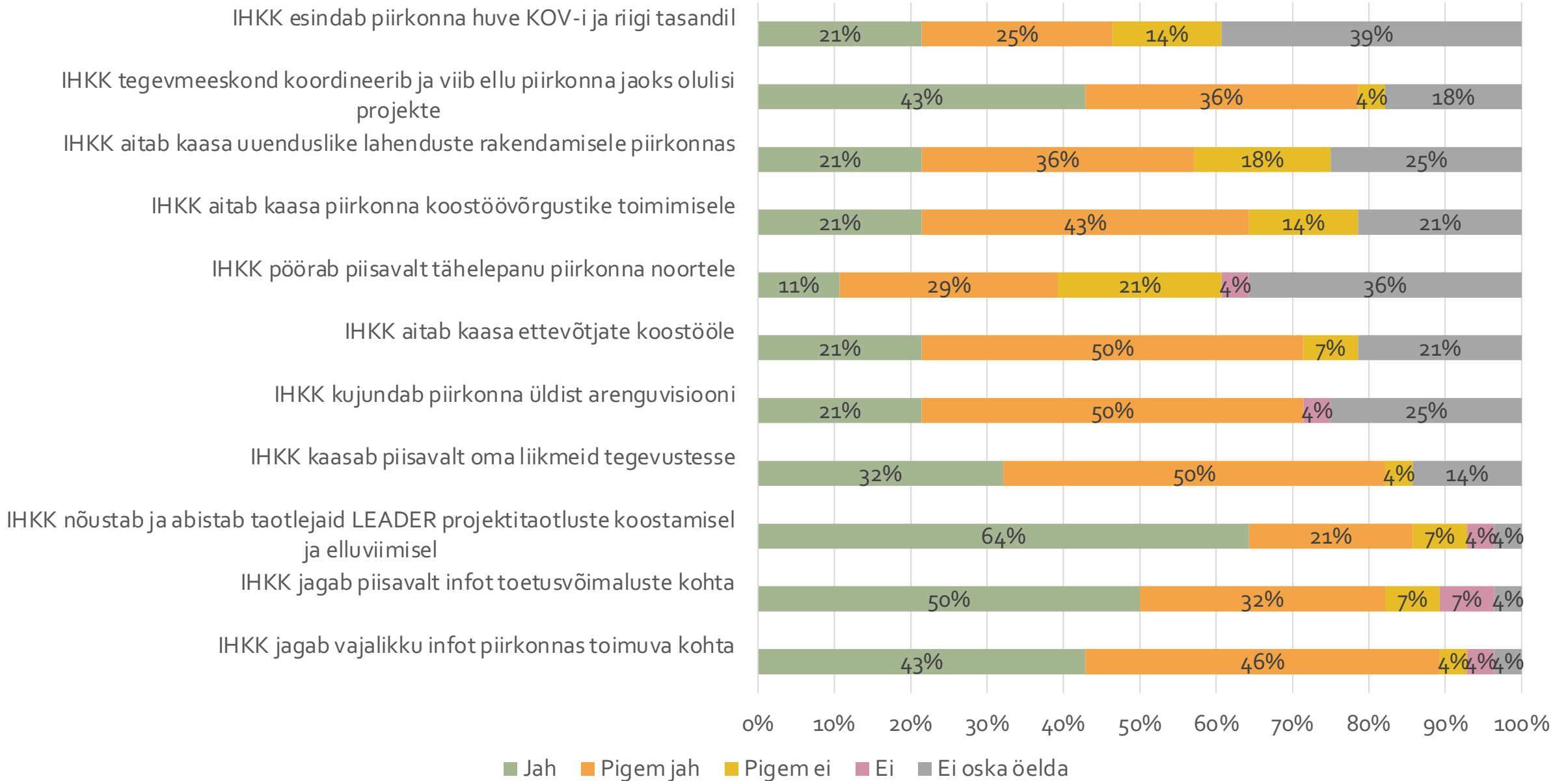
Küsitluse 1 tulemused

Küsitlus koostöökoja liikmeskonna, taotlejate ja hindajate hulgas

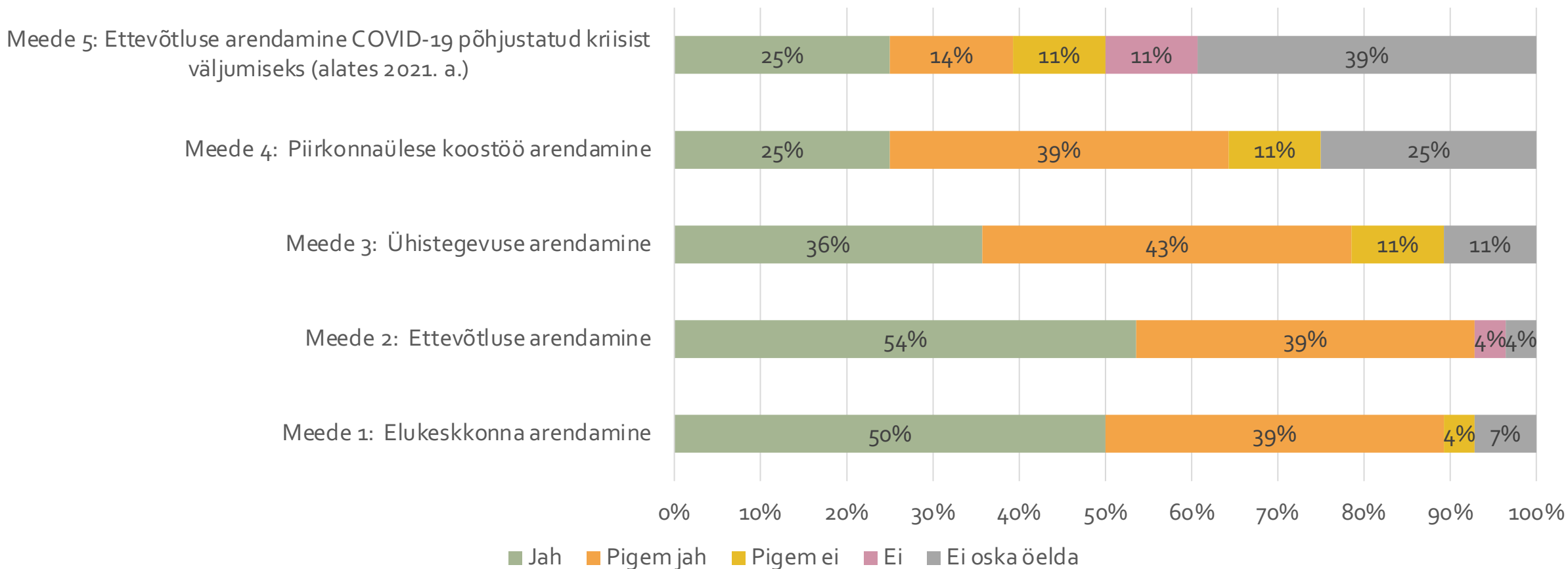
- Küsitlusele vastas kokku 28 organisatsiooni / isikut.

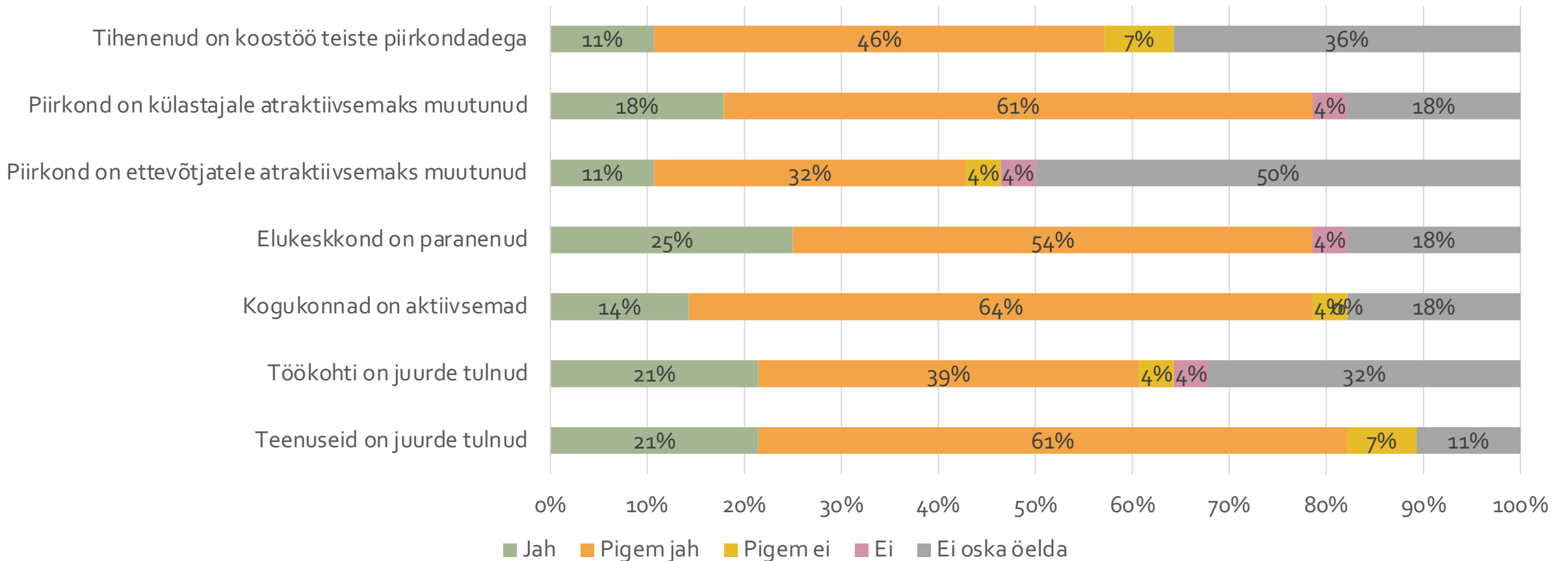
Milline on Sinu rahulolu IHKK tegevusega?

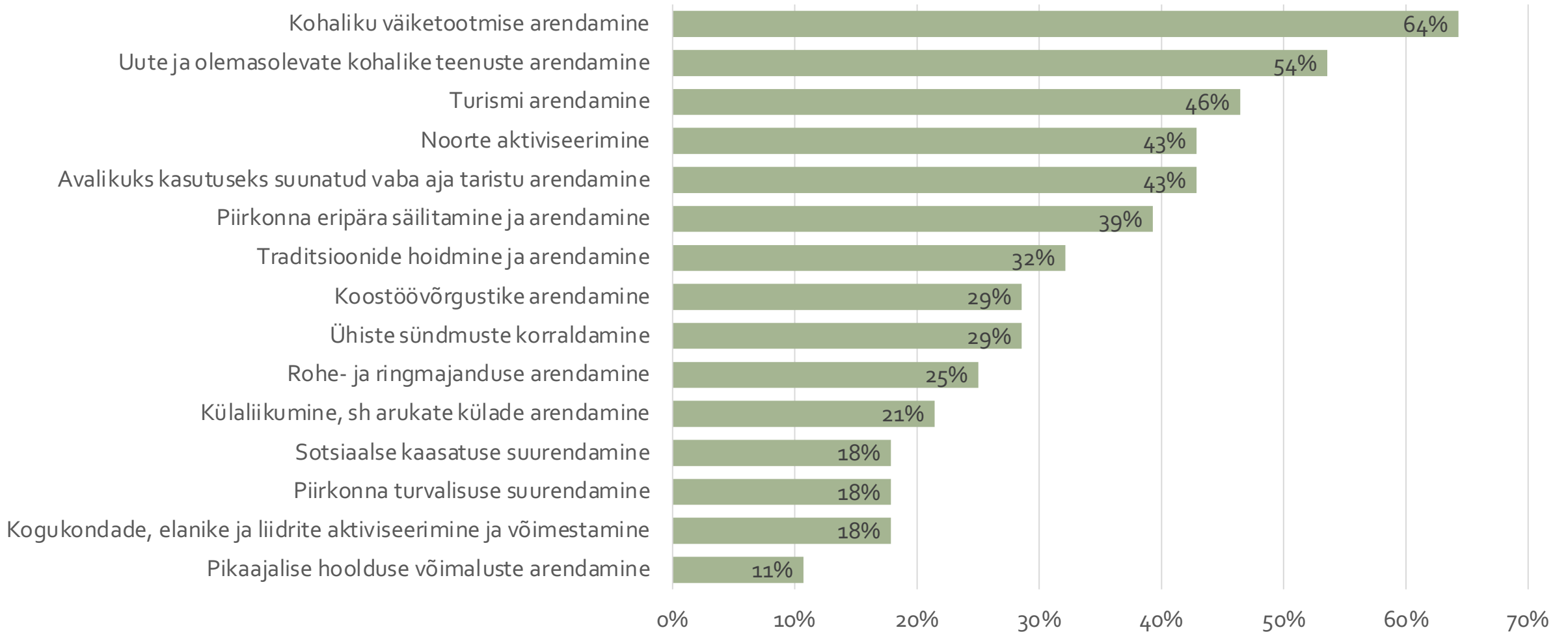
Kas IHKK meetmed on vastanud vajadustele (kas nende meetmete järel on piirkonnas olnud vajadus)?

Kuivõrd on Sinu hinnangul tänu toetusmeetmetele elu piirkonnas paremaks muutunud?

Millised on peamised toetust vajavad valdkonnad (kuni 5 kõige olulisemat)

Mida oleks piirkonnas veel tarvis toetada?

- Alustava ettevõtja toetus võiks olla, ettemaksega (EASi starditoetus ei kata olulisi valdkondi, näiteks ruumide remont)
- Avalike teenuste arengule suunatud pilootprojekte
- Elukeskkonna arendamist -päikese jms taastuvate energiatega kasutuselevõttu, nn viimase miili ühendusi.
- Ettevõtlikkust (sh noorte) (2)
- Ettevõtlust suuremal määral (2)
- "Muinuskaitse- ja looduskaitse all olevaid objekte (võiks olla eraldi taotlusvoor)"
- Noortele suunatud networking ja koostöövõimaluste tekkele kaasaaitamine
- Piirkonna keskusesse sporditaristu ehitamine
- Projekti "otse tootjalt tarbijale" (alates tomatitaimest ja õuntest lõpetades lambasõnniku kui väetise pakkumisega jne)
- Senisest enam keskkonnateemasid (nt ettevõtetel ja avalikus ruumis), mis pole otseselt KOV kohustused.
- Sport ja välispordirajatised, kultuur
- Turismi
- Vee ja kanalisatsioonisüsteemide paigaldamine, energeetilised lahendused (ahjud, pliidid), päikesepaneelid kuni 3 kW omatarbe kindlustamiseks (eeldusel, et võrku energiat ei müüda).
- Võrgustikku säilimist ja heade edulugudest või õppereisidelt teistelt õppimist.
- Ühistegevust, et koos tugevdada piirkonda.

Milliseid koostööprojekte võiks IHKK piirkonna siseselt piirkonnaüleselt läbi viia?

- Analoogselt võiks toimida külade aktiivi omavaheline tutvumine.
- Ettevõtluse koolitusi
- Kogukonnaga seotud projekt
- Kõigepealt tuleks leida eestvedajad , pidada mõttetalgud
- Noorteprojektid
- Pirita ja teiste piirkonda läbivate jõgede ja veekogude korrastamine jms turismi arendamiseks.
- Sarnaseid projekte võiks olla rohkem, mis tooks kokku piirkonna erinevate valdade tegijaid. Ja osalema peaks kaasama rohkem piirkonna uusi tegijaid.
- Taristu ja turismi ja turvalisuse teemadel
- Turism, sport, vaba aeg
- Tutvuda väiketootjate ettevõtmistega (piirkonnasisene kolmiküritus) tiheda läbikäimise tulemuseks oleks kindlasti mõni koostööarendus.
- Valdkondlikud ettevõtete külastused (nt töötlev sektor)
- Valdkonnapõhised piirkonnaülesed turundustegevused
- Viia kokku sama tegevusvaldkonna inimesi ja suunata neid koostööle
- Väike-ettevõtete kogemuste vahetamine seminari vormis + lektorite kaasamine (tööõigus, seadusandlus jms)
- "Väiketootjatele korraldada ühine osalemine suuremal laadal või messil - ühine plats, promo ja flaiier"
- Ühised kultuurisündmused - laulu- ja tantsupäevad jms, noortele suunatud tegevusi

Milliseid koostööprojekte võiks teha teiste Eesti piirkondadega ja välisriikidega?

- Keskkonnahoid ja traditsioonid ning uued teenused
- Kogemuspõhised
- Kogemuste vahetamine
- Kogemuste vahetamisi ja miks ka mitte uute teadmiste ja praktikate üle võtmiseks ettevõtjate vahetusi
- Laadad, toitlustus ja turism
- Leader ja tegevusgruppide juhtimise praktikad
- Leida omasugune piirkond
- Maapiirkondade väike-ettevõtete kogemuste vahetamine
- Messikülastused.
- "Noorteprojektid
- Turismi arendavaid projekte"
- Turism, sport
- "Tutvumisprojektid, nagu oli just Viljandimaa reis - kahekordne kasu, näed huvitavaid ideid ja ettevõtteid ning samas tekivad kontaktid oma piirkonna inimestega."
- Viimase miili probleemi lahendamine ja toimiva mobiilivõrgu saavutamine.
- Välisriikidega: noortele suunatud näited ja kogemused + networking, mille kaudu kasvab piirkonnast pärit noorte tahe tegutseda piirkonnas nii pühendunud kodaniku kui aktiivse ettevõtjana

Kuidas võiks liikmeid enam IHKK tegevustesse kaasata?

- "liige kutsub külla ja tutvustab oma tegemisi" formaat nt
- "IHKK peaks rohkem nn pildil olema,
- rohkem peaks korraldama ühiseid kokkusaamisi ja tegevuste tutvustamist"
- Koolitusi, 1-2 päevaseid õppereise ka Eestis teiste tegevusgruppide juurde.
- Miks mitte teha suvepäevad
- Olla veel rohkem nähtav ja pildil.
- Piirkonna ja inimesetega tutvumine on kõige tõhusam
- PROOVIDA INFOT INIMESTENI PAREMINI EDASTADA
- Saata infot, vajadusel korraldada tutvustavaid infotunde
- suhelda-suhelda-suhelda
- Võiks toimuda seminarid (näit. 1-2 korda aastas), kus toetuse saanud esitlevad oma projekti, selle läbiviimist ja tulemusi. Mis probleemid tekkisid ja kuidas neid ületati.
- Ühiste ürituste ja ettevõtmiste korraldamine
- Ühisüritused, motivatsioonipäevad/õhtud.
- Ühisüritused/koolitused

Küsitluse 2 tulemused

Küsitlus koostöökoja meetmetest eelmisel programmiperioodil rahastatud IHKK projekti(de) kohta

Küsitlusele vastas kokku 35 toetuse saanud organisatsiooni 57 elluviidud projekti kohta, sh:

- Meede 1 Elukeskkonna arendamine – 13 organisatsiooni 16 projekti;
- Meede 2 Ettevõtluse arendamine – 21 organisatsiooni 25 projekti;
- Meede 3 Ühistegevuse arendamine – 12 organisatsiooni 16 projekti.

Läbivad küsimused

Kas projekti kogumaksumus muutus võrreldes esialgse taotlusega?

	Meede 1	Meede 2	Meede 3
Maksumus jäi samaks	81%	75%	75%
Maksumus suurenes	13%	18%	6%
Maksumus vähenes	6%	7%	19%

	Kas taotlusprotsess oli lihtne?	Kas toetusest oli kasu?	Kas teil on kavas tulla veel taotlema?	
Meede 1	Jah	9	16	13
	Keskmine	6	0	3
	Ei	1	0	
Meede 2	Jah	9	23	14
	Keskmine	15	2	8
	Ei	1	0	4
Meede 3	Jah	11	16	11
	Keskmine	4	1	4
	Ei	1	1	1

Kas soovite midagi lisada (nt. PRIA või IHKK kohta). Mis võiks olla teisiti?

Meede 1:

- Lähem toetuse väljamaksmise aeg (kuni 90 päeva asemel kuni 45 päeva)
- Nt. kui projektil on konkreetne projektijuht kellele edastada teavet ja infot, siis info saadeti MTU üld e-posti aadressile
- Ülisõbralik ja toetav suhtumine ning soovitakse igati abistada

Meede 2:

- Kohalikes vallalehtedes võiks olla rohkem infot (sh.edulood)
- Küsiti lisasi, töötaja kes pidi Priast vastama, oli puhkusel.
- Taotluse vormi küsimused võiks olla lihtsamas keeles.
- Taotlusvorm võiks olla lihtsam
- Kiitvad kommentaarid (7)

Meede 3:

- Info taotlusvoorude eel võiks olla kättesaadav juba varem, et jõuaks teha ettevalmistusi
- Kiitvad kommentaarid (3)

Meede 1

Kas toetust saanud objekti külastatavus muutus LEADER-projekti tulemusel?

	Projektide arv	Osakaal
Külastatavus jäi samaks	4	25%
Külastatavus suurenes kuni kaks korda	5	31%
Külastatavus suurenes enam kui kaks korda	7	44%

Kas projektis kasutasite keskkonnasäästlikke tehnoloogiaid?

Jah 4 projekti (25%) / Ei 12 projekti (75%)

Kas projekti tulemusel suurenes piirkonna turvalisus?

Jah 6 projekti (38%) / Ei 10 projekti (62%)

Kui mitu korda on projekti või selle tulemusi kajastatud meedias

Kokku kajastusi 62 (14 projekti); sh

- Ajakirjanduses 25
- Sotsiaalmeedias 25
- Raadios 6
- Televisioonis 6

Mediaanväärtus 2,5 kajastus projekti kohta

Meede 2

- 20 projekti raames loodi 40 töökohta, 6 projekti raames töökohti ei loodud.
- Keskmiselt loodi projektiga 1,6 töökohta, mediaanväärtusena 1 töökoht.
- U 75% loodud töökohtadest on alles, osa töötajatest on vahetunud.

Kas projekt oli suunatud keskkonnasäästlikkusele?

Jah 13 projekti (48%) / Ei 14 projekti (52%)

Meede 3

Projekti sündmused

Projektide raames korraldati kokku 88 sündmust (10 projektis), 5 projekti raames sündmusi ei toimunud. Keskmiselt toimus projektide raames 5,9 üritust, mediaanväärtus oli 4 üritust.

Kas projektiga viidi läbi sündmusi, mis on muutunud traditsiooniliseks ja toimuvad ka peale LEADER projekti lõppu?

Jah 44%(7 projekti) / Ei 56% (9 projekti)

Kui mitu korda on projekti või selle tulemusi kajastatud meedias?

Kokku kajastusi 650 (16 projekti); sh Sotsiaalmeedias 593 / Ajakirjanduses 38 / Raadios 16 / Televisioonis 3

Mediaanväärtus on 6,5 kajastust

Kas projekt aitas teie organisatsioonil saavutada majanduslikku iseseisvust?

Jah 44% (7 projekti) / Ei 56% (9 projekti)

Kas olete projekti käigus või pärast selle lõppu ise algatanud erinevaid ühistegevusi?

Jah 31% (5 projekti) / Ei 69% (11 projekti)

Kas projekti elluviimise käigus kasutasite uuenduslikke lahendusi?

Jah 25% (4 projekti) / Ei 75% (12 projekti)

Kas projekti elluviimise käigus kasutasite kohalikku ressursi?

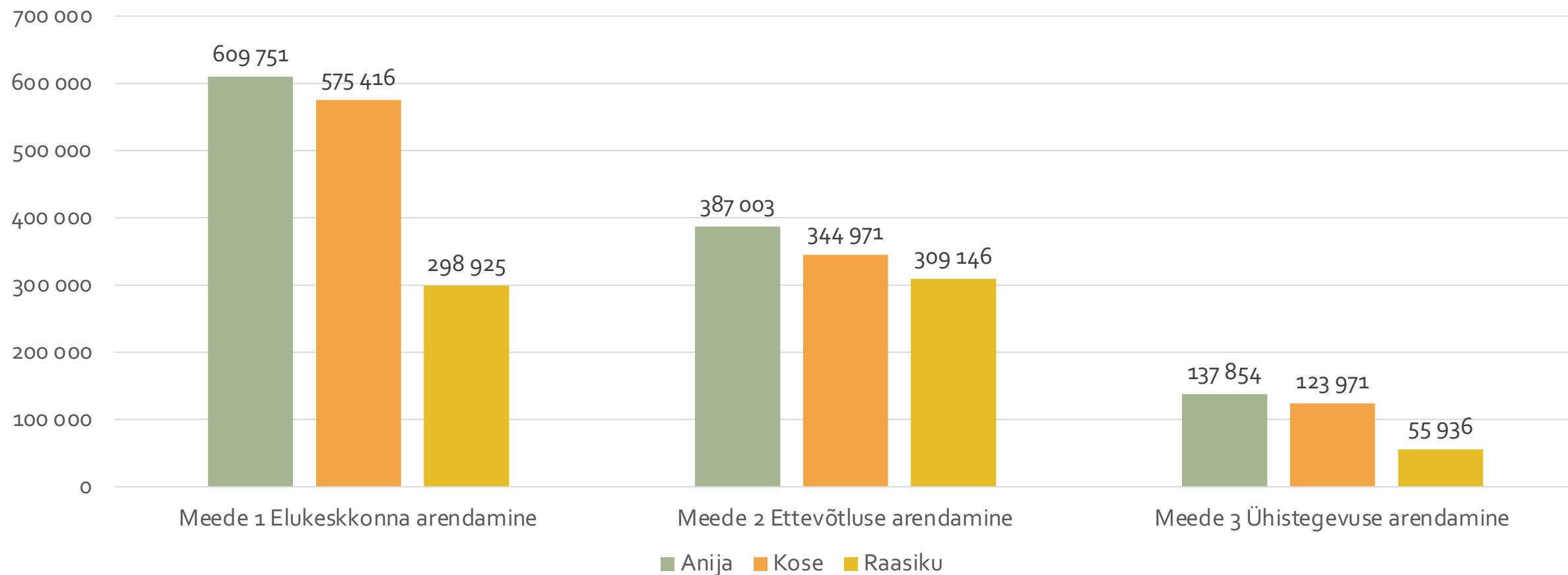
Jah 81% (13 projekti) / Ei 19% (3 projekti)

Kui suure osa teie organisatsiooni eelarvest moodustas projektitoetus projekti elluviimise aastal?

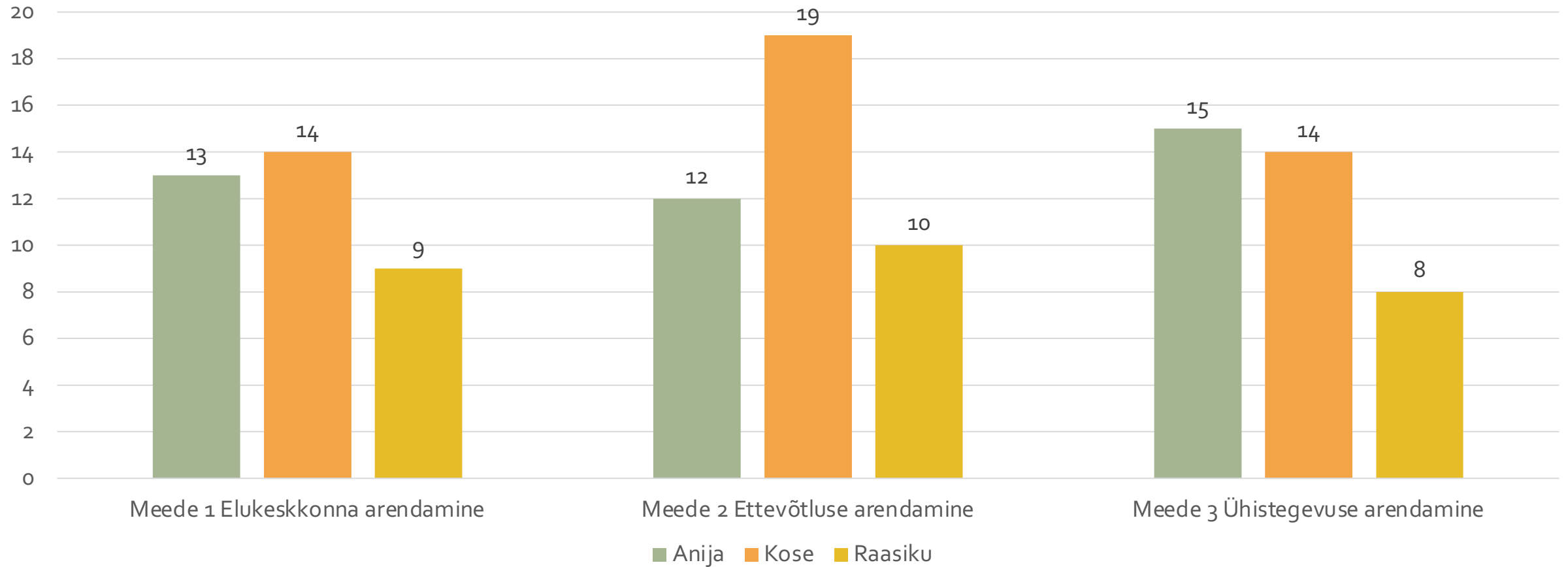
Osakaal eelarvest	Projektide arv
Enam kui 50%	5
21 % kuni 50%	7
Kuni 20%	4

Seire

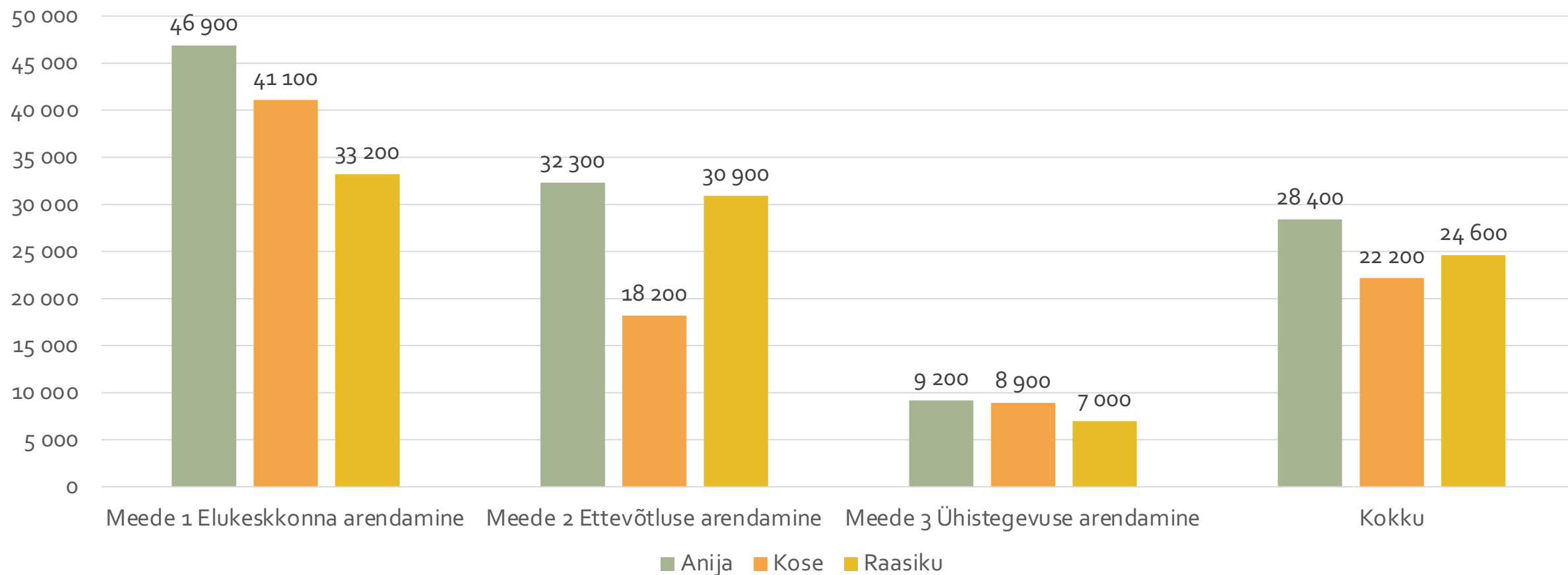
Toetatud projektide toetuste kogusumma

Toetatud projektide arv

Toetatud projektide toetuste keskmine suurus

Strateegia raamistik ning selle arutelu

IHKK piirkonna peamised tugevused ja väljakutsed

Piirkonna peamised tugevused

- **Tallinna lähedus ja head ühendused** (töökohad, teenused, potentsiaalne turg jne + raudtee, 4-realist maanteed)
- **Stabiilne/kasvav elanikkond** (noori peresid tuleb juurde)
- **Looduskeskkond ja rekreatsioonivõimalused** (Kõrvemaa, Paunküla, Tuhala, Pirita jõgi jne)
- **Hea elukeskkond** (piisavalt ruumi, õhku, metsa, hõredamat asustus ja tihedamat asustust jne; kohapealsed avalikud teenused enamasti olemas)
- **Aktiivsed kogukonnad** (erinevad piirkonnad, mitmed kogukondlikud algatused)

Piirkonna peamised väljakutsed

- **Taristu puudujäägid** (kohati internet, mobiililevi, hoonete energiatõhusus jne), **piirkonnasisesed ühendused** (kergliiklusteed, ühistransport)
- **Kohati ei jõua teenused kasvule järgi** (eelkõige lasteaia- ja koolikohtade vajadus aga ka vaba aja võimalused)
- **Ettevõtluse arenguvõimalused on piiratud** (tööjõupuudus; võrreldes Tallinnaga palgatase; sobivate ruumide ja taristu vähesus; kohapealseid töökohti ja teenuseid kohati vähe)
- **Kohati kogukondade passiivsus** (pealinna lähedus (magala), uute elanike kaasamine jne), **eestvedajate väsimine**
- **Kolme valla ühisosa nõrk**, ühise identiteedi puudumine

IHKK kui Leader-tegevusrühma peamised tugevused ja väljakutsed

Tegevusrühma peamised tugevused

- **Meetmeid oli parasjagu (3+1), võimalused olid laiapõhjalised** (võimalus erinevat tüüpi (ettevõtlus)projektide elluviimiseks, mida ka kasutati)
- **Praktiliselt kõik projektid viidi ellu, taotlemise ja hindamise süsteem toimis**, (ehitusloa nõue, paikvaatlused)
- **Vaba aja võimalusi tekkis IHKK toel juurde**, üldkasutatavad objektid, spordivõimalused jms
- **Tubli kontor**, vastused tulevad kiiresti, abi taotlemisel

Tegevusrühma peamised väljakutsed

- **Senise strateegia fookused** (toit, turism, iseseisvad vabaühendused) **praktiliselt väga ei töötanud**, vastavaid taotlusi ei olnud väga palju ning projektidele ei antud ka eeliseid (nt hindamisel)
- **Koostööd (koostööprojekte) ja võrgustumist oli vähe** (nt turismisektor, ka ettevõtted)
- **Projektide ettevalmistamine ja elluviimine kohati taotlejate** (mikroettevõtted, MTUd) **jaoks keerukas** (kaheastmeline taotlemine, tagant järgi rahastamine, omaosaluse leidmine jne)
- **Uuenduslikkust oli projektides pigem vähe**, nt keskkonnateemad on katmata
- **Kohati tunnetatakse ebavõrdset konkurentsi**, KOVide ja nende allasutuste (SAd) poolt
- **Piirkonna info killustunud**, pole ühtset infokandjat

Fookused uueks perioodiks: ettevõtlus

ETTEVÕTLUS (üldine vaade: toetada mitmekesisust, võimalikult lai spekter, eesmärk vähendada sundliikumist, võimaldada töökoht kodu lähedal)

- **Kohapealsete mikroteenuste loomine ja arendamine** (uued kestlikud teenused, kohapealsed töökohad)
- **Kohalik väiketootmine** (kohaliku ressursi väärindamine, kohapealsed töökohad)
- **Uuendusliku ettevõtluse toetamine** (ringmajandus jms)
- **Ettevõtete jätkusuutlikkuse parandamine, investeeringud säästvatesse lahendustesse** (NB! ainult juhul, kui sellega paraneb toode/teenus ja/või lisandub töökoht)

Fookused uueks perioodiks: turism

TURISM (üldine vaade: turism on ettevõtluse osa, fookuses on koostöö)

- **Võrgustike arendamine, ühis- ja koostöötegevused, ühine turundus** (paketid jms)
- **Turismi tugitaristu ja teenuste arendamine** (telkimis- ja karvanikohad, liikumisrajad, viidad, laadimiskohad, turismi toetavad mikroteenused)
- **Turismiteenuste mitmekesistamine** (uued tooted-teenused), vt ettevõtlus
- **Turismiettevõtete jätkusuutlikkuse parandamine, investeeringud säästvatesse lahendustesse** (NB! ainult juhul, kui sellega paraneb toode/teenus ja/või lisandub töökoht), vt ettevõtlus

Fookused uueks perioodiks: kogukonnad ja elukeskkond

ELUKESKKOND (üldine vaade: elukeskkonna parendamine, sh vaba aja võimalused, avalik ruum jne)

- **Vaba aja veetmise võimalused avaliku funktsiooniga**, rekreatsioonivõimalused (nii hooned kui rajatised)
- **Investeeringud avalikku ruumi** (pargid, looduskaitsealad, haljastus jne)
- **Pärandkultuuri, traditsioonide jms toetamine** (investeeringud, vahendid, nt rahvariided jm) – SIIN INVESTEERINGUD
- **Turvalisuse tõstmine ja vabatahtlike toetamine** (pääste jms)
- **Ringmajanduse edendamine, uuenduslike kogukondlike ja elukeskkonna algatuste toetamine** (a la iseparandmise kohad, toidukapid, prügi liigiti kogumise soodustamine kogukonnas (nt prügimajad, uuenduslikud lahendused – süvamahutid, jne)

KOGUKOND JA ÜHISTEGEVUSED (üldine vaade: kogukondade omaalgatuse ja võimekus suurendamine)

- **Pärandkultuuri, traditsioonide jms toetamine** (investeeringud, vahendid, nt rahvariided jm) – SIIN VAHENDID
- **Kogukondade omaalgatuse toetamine**, aktiveerimine, vastutuse võtmine jms
- **Kohaliku ja piirkondliku identiteedi tugevdamine** (meened, identiteedikandjad jms) – nt kogukonna sees; kogukonda
- **Kolme valla ühistegevused** (spordivõistlused vms)
- **Kogukonna üritused, sündmused** jms

IHKK "vihmavarjuprojektid" ja koostööprojektid

Sotsiaalfondi rakendamine (vajalik täpsustada koos spetsialistidega):

- Pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning hoolduskoormuse leevendamine
- Inimväärikuse tagamine ning sotsiaalse kaasatuse suurendamine

Koostööprojektid:

- **Piirkonna ettevõtjate võrgustamise programm** (ettevõtjate külastamine, teadlikkuse tõstmine (ühised koolitused) jms; koostööalgatuste toetamine (nt ühised paketid vms); ettevõtjate tunnustamine jms
- **Noored** (omalgatuse toetamine)?
- **Koostöö teiste Leader-tegevusrühmadega, sh Harjumaa** (tunnustamine, ühistegevused)
- **Kohaliku toidu koostööprojektid jätk**

Kas midagi ka kogukondadele (omalgatuse toetamine jne)?

IHKK visioon, eesmärgid, meetmed

- Visioon:

- **Ida-Harju Koostöökoja piirkond on hinnatud ja turvaline elukeskkond, mida iseloomustavad mitmekülgne mikroettevõtlus, head vaba aja veetmise võimalused, võimekad kogukonnad ning tõhus koostöö. Piirkond on üle-eestiliselt tuntud oma rekreatsioonivõimaluste poolest.**

Meetmed:

- **M1: Elukeskkonna kvaliteedi tõstmine** (eesmärk: piirkonnas elukeskkonna kvaliteet on tõusnud): KOVid, MTÜd
- **M2: Kohapealse mikroettevõtluse soodustamine** (eesmärk: piirkonnas on mitmekülgne ja kestlik mikroettevõtlus): mikroettevõtted, sh turism
- **M3: Kogukonnaprojektid: MTÜd**
- **M4: IHKK vihmavarju- ja koostööprojektid** (eesmärk: piirkonda iseloomustab süsteemne koostöö nii ettevõtlus- ja turismisektori kui ka elukeskkonna arendamisel)

Piirangud/eelistused

Piirangud, välistused:

- Ühest meetmest saab taotlejal korraga käimas olla ainult 1 projekt (sh üks KOVi või tema SA või allasutuse juures)
- KOVi osalusega äriettevõtted ja SAd (ettevõtluse meede)
- Ainult energiatõhususe suurendamine (sh soojustamine, päiksepaneelide paigaldamine jms), kui ei teki lisandväärtust (uut/parendatud toodet-teenust ja/või töökohta)
- Asendusinvesteeringud
- Projekteerimine (ehitusluba vajalik)
- EMTAKid, mis ka varem
- Vähemalt 6 kuud tegutsenud (nii äriühingud kui MTÜd)

Muud head mõtted 😊

- Toetada avalike teenuste arengule suunatud pilootprojekt, katseprojekte, mille tulemus ei ole selgelt teada
- Võiks proovida ka Hackathon/ ideede maratoni, et leida uusi ja koostööd soodustavaid ideid
- Noortele suunatud networking ja koostöövõimaluste tekkele kaasaaitamine
- IHKK kui ilma mereta päevaturismi sihtkoht – Hop-on-Hop-off, rattaga vms
- Rattaringi edasiarendamine
- Isesõitvate lahenduste piloteerimine
- Keldriturismi arendamine
- Saunatee
- Külakaevuturism (turvalisus laiemalt)
- Energiaühistud

Edasine protsess

- Vahetulemuste tutvustamine üldkoosolekul – 24.10
- Vaheraporti vormistamine:
 - Piirkonna sotsiaalmajanduslik analüüs, senise strateegia seire
 - Küsitlus 1 ja 2
 - Strateegia raamistik
- Sotsiaalvaldkonna fookusgrupp – **lepitakse eraldi kokku**
- **Juhtgrupi koosolek** (strateegia täiendamine, hindamiskriteeriumid) – **14. nov kl 13.00**
- Tööversiooni avalikustamine – **detsember**

Kontakt

Mihkel Laan
OÜ Cumulus Consulting
Tel: +372 529 7984
E-mail: info@cumulus.ee